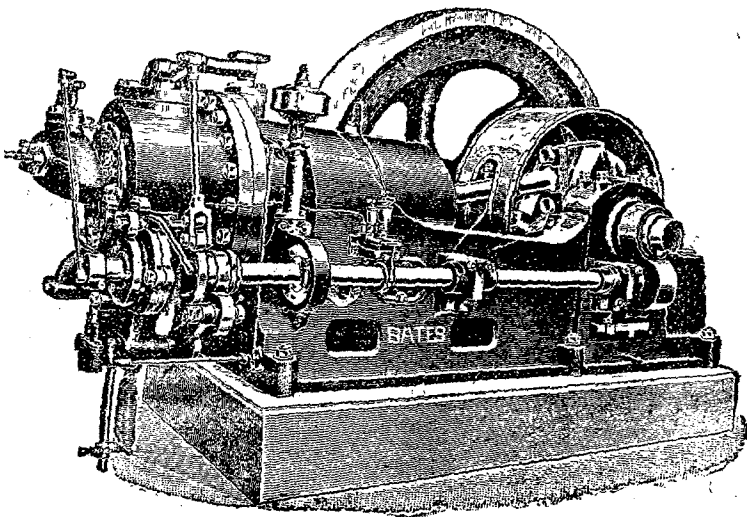

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. సెప్టెంబరు నెల 12వ తేది మంగళవారము } No 138
 సంపుటము. 3. } స శ నా మ స ం వ త్స ర భా ద్ర పద మా స శు క్ల వౌ ర్ణ మి గి } సంచిక ౧౩౮

బేట్సుగోల్డ్ మెడల్ కెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటు
 వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో
 నయినను సుమారు ఒకమాసము వేపరయి
 జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే
 మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్న
 వి. సాధారణమైన ఆయిల్ ఇంజనులవలె
 యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక
 వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ నా
 సగము మాత్రము యీ ఇంజనులు తీసి
 కొనుచు వాటికంటే వేయి రెట్లు తృప్తి
 కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్ర
 ములు మొదలు 50 గుర్రముల వరకువరకు
 వీట్లయొక్క స్పేరు సామానులు సహా
 యిప్పుడు సుప్రసిద్ధముగా
 నుండును.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో.,
 ఇంజనీర్స్, మదరాసు. (బ్రాంచిలు:—బెజవాడ, రాజమండ్రి.

సంగీత ప్రవాయిసి.

వెల రూపాయలు 8

ఈగ్రంథము అతిప్రసిద్ధి కెందిన వాక్కిణాశ్యగాన
 విద్యాపారంగతులైన విద్యార్థి కే వరవాచార్యులు, కే వి
 శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వీణ కృష్ణమాచార్యులు వీరలచే
 రచింపబడినది

ఇందు లక్షణ సంగ్రహమును అభ్యాసపద్ధతులును,
 స్వరజతులు, వర్ణములు, తాన్వగయ్యగారి కృతులు, పట్నం
 సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతులు, దీక్షితకృతులు మొదలగు,
 సుమారు 140. పురు బడులును స్వర, నా హి త్వ
 తాళ, తాలములకు గురుతు శేషురచి గ్రాహ్యమగునటుల
 వ్రాయబడియున్నవి. హాస్యవియము, వీణ ఈ ఉభయవాద
 ములకు పటములును, వీటి గుణములును, వీటి సుపయోగించు
 విధములును వ్రాయబడి యున్నవి. దేవినాథ్ కౌన్ 16 పుటలు
 నైజా, 500 పుటలు. దశరథి గ్లాస్సుకాగితములలో ముద్రితము.
 కాలికో బయిండు బంగారు గిలుటు చేయబడి యున్నది.
 వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

మెసర్సు హో అండు కంపెనీ,
 (సింటర్స్), మదరాసు.

MAN REPAIRING TABLET

ఈ టాబ్లెట్ ప్రసిద్ధమైన దివ్య
 బోధకము. అనేక ఇంగ్లీషు దాక్షిణ్య పద్ధతికేట్లు
 ఇచ్చియున్నది. ఈ బోధకము దిర్ఘాయువును
 కొత్తరక్తమును కలుగజేసి మిక్కిలి బలమునిచ్చును.
 ఇది దేశీయ టాబ్లెట్లకు అనేకము. అది ఏదైనా
 యింజను, డ్రావియానా, కిమూరి కంజుమలూపు, నీటి చల్ల
 పంపు, చిరదీపం, డిజియోల్ లైట్, అగ్ని పాపాణము, ముక్తి
 కుంజము, మొదలగు అనేకములకు అవసరము.

Sold Everywhere

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
 260, బంగారు వార్షిక
 సోలైజురేట్

ప్రపంచ చరిత్ర

(నాల్గవసంచిక వెలువడినది)

గ్రంథకర్త గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ఎం.ఏ.
 లోకములో ఎన్ని రాజ్యములూ కలెగినవి. గలించినవి.
 ఎందరో రాజులు పుట్టివారు, గిట్టివారు. ఎన్ని యోధావీరులు
 మనినవి, చనినవి. ఎందరో మహామూలము జన్మించినారు.
 విద్యాణ, మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు,
 ప్రబలిన మతములకు మిలిలేదు. అయిన మార్పులకు అంతము
 లేదు. పట్టణములు పల్లెలైనవి. పల్లెలు పట్టణము లయినవి.
 రాజ్యములు అడవులైనవి. అడవులు రాజ్యములైనవి. అనాగ
 రికులు నాగరికులైనారు, నాగరికులనాగరికులైనారు.
 ప్రభువులు అంకితులైనారు, అంకితులు ప్రభువులైనారు.
 భవంతులు దర్బారులైనారు, దర్బారులు భవంతులైనారు.
 జ్ఞానంతు లంధకారమునబడినారు, అంధకారముననున్న వారు
 జ్ఞానంతులైనారు. ఈ యంతటికిని కంటే కారణములు -
 కాలము, మానవుడు.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చటెచ్చట ఏమి విషయముగా ఈరెండు
 కారణములు పరిచేసేవో తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరికి ఇష్ట
 ముండదు? ఎవ్వరికి కుతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర
 ఆ కుతూహలమును సంతృప్తిపరచునది మా ప్రపంచ చరిత్ర
 ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము
 145, టంకసాల పేర్, మద్రాసు.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

చెన్న పట్టణము 1916 నం. సెప్టెంబరు నెల 12వ తేది మంగళవారము
 సంపుటము. 3. } స శ నా మ స ం వ త్స ర భా ద్ర పద మా స శు క్ల వౌ ర్ణ మి గి } సంచిక ౧౩౮

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు పాఠశాల, వాటిని రానుకొని
 యాడు తమిళుడు నిచ్చుటకును మోటారుపంపు ఎన్ని సమ
 తుగో చేయేభాగమును చేయవలెననుచో అది లుచి
 కోయవలెను స్వల్పమైనాదేము రిసేరును యామంకము
 నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్
 దొరకల్ల శేర్పించుచును. ఇది రెండు మాడములలో శేర్పించి
 గతర్ల మొంతుబారివడ్డకుంది లై సెన్సు యాట్టించి వంతులకును
 యంతులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలెను.
 తీర్గి స్థానము అట్టోలరు నెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమైనది.
 స్థానములో చేరవలసిన విద్యార్థులు ఈ నెల 30 తేదిని గాని
 అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసినవలెను. పాఠ
 నూరి విద్యార్థులు కోరినచో నిశ్చయించుచు గానీ నంగమును.
 ఈ క్రింక సుదూరమువారికి వ్రాసికొనుట.
 (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
 Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ఒక వైదిక బ్రాహ్మణుని మొట్ట

(ఒక చిత్రకథ)

○○○○○○○○○○

[న్యాయపతి - రామానుజస్వామి పంతులుగారు, బి.ఎ., బి.ఎల్.]

ఆహా! రామానుజ మావైదికుల గతి యెంత దిగవారు నున్నది! మా వైదికులనగా, వైదిక వైదికులు. తాకిక వైదికులు గారు. తాకిక వైదికులు పుట్టుకచేత వైదికులైనను పుట్టిచేతను, ఆచారచేతను, నియమాలచేతను వారికి వాగుగ నేయున్నది. వారి కేమి తక్కువ? నియమాలచేత వారును వైదికులు కలగవచ్చును, తహసీలుదారు పనులు, మేజిస్ట్రేటు పనులు, మున్సిఫుల పనులు, ప్లీడరు పనులు అన్ని పనులు చేయుచునే యున్నారు. మాటచుట్టుకు వైదికులు. కాని, వారును నియమాలచేత వ్యవహారవిషయములో వారును నియమాలకులను వారికి పను లియ్యగూడదని వీరును, వీరికి పను లియ్యగూడదని వారును కత్తులు కట్టి కాట్లాడుకొనుచున్నారు. కాని మావైదికుల విషయమై వాచువురు నొకకత్తువారే. మాపట్ల వాచువురికి ఆంతకరణ సమానమే. అనగా నున్న అన్ని మాట, ఈ తాకికులు, నియమాలచేతనేమి వైదికులైన నేమి, మరెవ్వరైన నేమి, వారి కనకముండి మా సహాయము గావలసి విచ్చివచ్చుదు మమ్మును దువ్వి, మాచేత తమ తమ పనులను నెరవేర్చుకొనుచున్నారు. అనగా, ఇంకాండు నుండి తిరిగి వచ్చు బ్రాహ్మణులను వెలివేయువచ్చుదు గాని, నిధివానివామముల జేయువారిని బహిష్కరింపవలసి వచ్చు వచ్చుదు గాని, రజస్వలనివామముల జేసికొన్నవారిని సంఘములోనుండి తొలగింపవలసి వచ్చివచ్చుదు గాని, లేదా సంఘసంగమముల వారి పేరు వెట్టుకొని హిందూ సంఘములోని దురాచారముల నివర్తింప పాటుపడువారిని వెలివేయువచ్చుదుగాని ఈ తాకికులలోని కొందరు మహానుభావులు మమ్ము చేచిరి "మన బ్రాహ్మణ్యము మునుగు చున్నది. సంధానధర్మము కూలుచున్నది, వజ్రాశ్రమధర్మములు ముగియగలిగియున్నవి. మన మందరము కలసి గట్టిగా పట్టు పట్టి నిర్వహించవలయును" అని గంభీరబోధనము గావించి తమకార్యముల మాచేత గావించుకొనుచున్నారు. ఏమంత బలవంతముగిది! సంధానధర్మము కూలడమేమిటి? నిర్వహణధర్మములు వానాటి కలివృద్ధి జెందుచునే యున్నవి. మనకు వర్తన మామనా యేమి? వితంత్రావివాహములును, రజస్వలనివామములును జరిగిన, ఎవరి సామ్యము పోయినది? అట్టి వివాహములవలన సంఘమున కేమి నష్టము కలుగుచున్నది? బాల్యవివాహములవలన వచ్చు పుణ్య మెద్ది? వితంత్రా వివాహములు, రజస్వలనివామములవలన గలుగు పాప మెద్ది? కల్లమాటలు వెలిమాటలుగాని అయితే తాకికులను, ఉద్యోగములును చెప్పివచ్చుదు మా బోటి వైదికులను కాదనగలమా? వారేమాట జెప్పిన, నామాట నంగీకరించి వారే కాగితమువైని ఎప్పుడు సంతకము జేయుదనిక ఆ కాగితము పుయి అప్పుడు సంతకములు చేయుచున్నారు. తిరిగి, ఆ సంతకములు మావి కావని, గాని లేదా మనస్ఫూర్తిగా జేయలేదనిగాని, చెప్పవలయునని వారు మమ్ముల బోధపరచువచ్చుదు వారి కెరుక చెప్పక వారు బోధించుచునే చెప్పుచు మర్యాద గావించుచున్నారు. అన నర మున్నంతవరకు వారేమేము మేమేవారు. పిమ్మట వారు మమ్ము పరీక్షించుట లేదు. వాస్త్రోప వారిచే. మాస్త్రోప మాచే. తాకికము తాకికమే వైదికము వైదికమే.

ఆహా! ఏమి మా గతి! ఎటు చూచినను చెడినవారము మేమే కదా! ఇహమునకు పనికిమాలినవార మైతిమి. పరమునకు సరేనది. పరమునంగతి పరమాత్ము డెరుగును. ఈరోజులలో నాలుగిండ్లముక్కులను వచ్చినగాని కూటికి గడచుట కష్టము గదా! కష్ట మేమిటి, అసాధ్యమే. చిన్నతనములో నా తలి తల్లెడులు ఇంగ్లీషు చెప్పించక నన్ను గతికి దించినారు. కుల విద్యలు విద్యవకూడ దనియు, తాత తల్లెడుల నాటినండి దిగి వచ్చుచున్న కులవృత్తులను మానకూడదనియును, అభిమానించి, ఇంగ్లీషుకు బదులుగా వైదిక కర్మల మంత్రములు వల్ల నేయించినారు. ఆ మంత్రములను కంతత: మొదలునుండి చివర వరకును, విదననుండి మొదటివరకును తుణ్ణిముగా జెప్పగలగు. వాని యర్థమా, మా గురువులకే తెలియదు, నాకేమి తెలియదు! అర్థజ్ఞానము మా కులవిద్య గాదు. మా వర్ణ ధర్మములలో జేతెదు. వజ్రాశ్రమ ధర్మములను పట్టుకొని (లేదా) నా తలితల్లెడులు వారి యా శిశురత్నము నీ ప్రకారము పరిణ

మింపజేసినారు. కులవృత్తులను వదలి యితరవృత్తుల నవలంబించి మా వైదికులలో నెంతమంది చక్కగా వారి పాట్లను పోషించుకొని బ్రతుకుచున్నారు. డిప్యూటీ కలెక్టరు, తహసీల్దారు మొదలగు గొప్పగొప్ప యుద్యోగములను చేసి, యొక్కవ్యవసాయములై యుండు తాకిక వైదికుల మాట యటుండగా, రెండేసి ఇంగ్లీషు ముక్కులను నేర్చుకొని, కులవిద్యల వదల దగదను దురభిమానమును మానుకొని, "కోటి విద్యలు కూటి కొరకే" యని విశ్వసించి, తమకు హితముగు విద్యల నవలంబించి యెందరు బాగుపడి యుండలేదు. మా యిరుగున నూరన్న చుట్టలకొట్టు వెట్టి వైసా చేయుచున్నాడు. పొరుగున నున్నవన్న తొల్లవర్తకము చేయుచు వందలకొలది గణించుచున్నాడు. మున్నుబుకొట్టు పేటా అమీను శివరాముడు తన జీతము గాక వైగా నాలుగురాళ్లు ప్రతి నెలలో సంపాదించుచున్నాడు. నీతారాముడు మూసినసిపాలిటిలో బంట్లాతుగా బెత్తం చేతపట్టుకొని యెంత అధికారమును చెలాయించుచున్నాడు! జగ్గప్పడు పోలీసు కానిస్టేబులుగా చాల సామర్థ్య కూడబెట్టి, ఆపని మానుకొని ప్రస్తుతము కందర్ప మతములో శ్రమపాటు అనంగదాను బావాజీగారియొద్ద ముఖ్యవ్యవహారి యై రెండు చేతులతోను దోచుకొనుచున్నాడు. సోమన్న వడ్డి వ్యాపారముజేసి వడ్డికివడ్డి వడ్డికివడ్డి పదిమార్లు కట్టి లక్షల కొలది యార్జించి బొజ్జ వెంచి ధనాల పోలి నెట్టివలె నున్నాడు. కేరసనాయిలు వర్తకముజేసి యొకరు, కూలీల నెగుమతిజేసి మరొకరు, యోడ వర్తకముజేసి యొకరు నీ ప్రకారము శివ జీవయాత్రను జేసికొనుచు, సంసారమై మెలంగుచున్నార. వైని జెప్పినవారందరను తమ కులవృత్తులను విడచినందువలన సంభవించుననియేమి? మా బోటివాండు వర్ణ ధర్మములను మాననందున గలుగు లాభమేమి?

లాభ నష్టము తెలులనున్నను, మీద జెప్పబడినవారు తా మవలంబించిన వృత్తులను వదలి తమ వర్ణధర్మమునియు, కులవిద్య యనియు నభిమానించి వైదికవృత్తి నెన్నడయిన నవలంబించురా? విశ్వవ్యాపారము లగు వ్యాపారములవదలి, వారిద్యోమునకు దోవజూపు వైదిక వృత్తిని కాంక్షించు బుద్ధికాలి యెవ్వడుండును? లక్షాధికారిని భిక్షాధికారిని గమనిన నాత్మదంగీకరించునా? ఏల నీవేరితనము? ఈ షుద్ధ దర్శనంగానుచోరాజులుంగారు తీర్థయాత్రచేసినది మొదలు ప్రతిపట్టణమందును వజ్రాశ్రమధర్మగళలే. ఈసభల తీర్మానముల నామోదింపువా రెవరు? ఆచరణకు దెచ్చు వారెవరు? మొదలీసభనుగూర్చు వారీర్మానముల ప్రకారమనుష్ఠించిన సమర్థులదా. వారు తక్కినవారి కుపదేశంప నర్హు లగుదురు. ఆచరణమున్న-ఉపదేశము మొండు. ఏమికార్యము? మాపురమందుకూడ. లింగులింగరావు పంతులుగారును, ఆచలింత కాన్దులుగారును, వజ్రాశ్రమధర్మసభ నొకదానిని స్థాపించి యున్నారు. దానితోపాటు సంధానధర్మ సభను, కాదుకాదు, సనాతన ధర్మసభనుకూడ నేర్పరచినారు. అయితే, ఆచలింత కాన్దులుగారు అయిదవ తరగతి వచ్చుచున్న తమపుత్రున కీమధ్యనే పునస్సంధాన మహారాష్ట్రమును గావించి యున్నారు. ఆ చిన్నవాడు గృహస్థాశ్రమధర్మమును విద్యాభ్యాసముతో సమకూర్చి బాగుగ పాలించుచున్నాడు. లింగులింగరావు పంతులుగారు వడ్డివ్యాపారము వలన వేల కొలది నార్జించుచున్నారు. అట్టివ్యాపారమును వారు మానుకొనజాలరు. వారేమి జేలార? కాదు. ఏమిటి కిట్టి వజ్రాశ్రమ ధర్మసభలు. కాలప్రవాహము నడ్డింప జాలని ఇట్టివంటి పూనుల వలననేమి ప్రయోజనము?

ఇకను నాసంగతి గురించి. నాకేబది సంవత్సరములు గడచినవి. నే నిప్పుడు మాతకవిద్యల నభ్యసించజాలను. క్రొత్తవృత్తుల నవలంబింప ననమర్హుడను. పితృకమాగతముగు పోరోహిత్యమే నావృత్తి. నేను నుభించినను దుఃఖించినను, (నుఖమెక్కడ, దుఃఖమే) ఆ వృత్తిలననే నాదినములు గడువనలెను. ఈపట్టణమున మాపోరోహిత్యమునకు లోబడి నాలుగువందల కొంఫ లున్నవి. ఈకాలమున సామాన్యముగా జనులకు స్మార్తకర్మలయ్యందు నమ్మకము తగ్గినది. దానితో పురోహితుల గౌరవికూడ తగ్గినది. విశేషముగ నేనును నా తమ్ముడును పురోహిత్యమును పంచుకొన్నప్పుడు నావం

తుకు బ్రాప్తమైన రెండువందల యిండ్లలో నాదురదృష్టవశమున ముప్పాతిక వంది గృహములు నిశ్శ్వరవాసులును, కర్మ జ్యేష్ఠులును, మిగిలిన పాతికవంది దరిద్రులు. నాయార్జన సం గతి చేరుగజెప్ప నేలే! ఇప్పుడుగృహములు పోరోహిత్యులతో నరువుచేరమేగాని నగదు చేరములేదు. మూడేండ్ల క్రిందటి వాయిదాలరావు పంతులుగా రింట జరిగిన వారి కుమార్తెనివా హమునకు జెందవలసి యుండిన కట్టుమువిషయమై పూర్తిగా రెండుసంవత్సరములు వారింట గడపనెక్కిదిగి నేను విసికి, వారినినిసికించి తుదకు గతసంవత్సరము సరికి, నాలుగు వాయిదాలను పదిరూపాయలు నేనందుకొంటిని. వివాహమునతోతమునకే 10 రూపాయలు కట్టుమువిషయ, తక్కినవిల్ల, సంస్కారములు, వ్రతములు, నోములు, మొదలగువాని కట్టుముల విషయమై చెప్పినేలే! యజమానుల చిత్తవృత్తి గనివెట్టి మెలగవలయు. లేవన్న వెట్టిసేన సం పాప్త మగును. రెండుమాసముల క్రిందట తా పీ రావు పంతులు గారింటను తొందరావు పంతులు గారింటను, పుణ్యాహవాచన మొకదినముననే చేయవలసినవైనను. ముందుగ తాపీరావుపంతులు గారింటికి వెళ్లి నిర్ధపడుడని వారిని తొందరచేయగా నరగంట్ల తాళుదనివారు నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట తొందర రావుగారింటి కరిగి వారిదర్శనము చేయగా వారికేదో తొందరపని యున్నందున పావుగంట తాళుమని వారు నెలవిచ్చిరి. వీరిండ్లమధ్య నాలుగైదు సార్లు తిరిగి తుదకు తాపీరావు పంతులుగారింట పుణ్యాహవాచన మారంభించిన వెంటనే తొందరరావు పంతులుగారింటనుండి యేకకాలమున నాలుగు వర్తమానములు వచ్చెను. అంతట మంత్రములు శీఘ్రముగా జరుగ నారంభింప తాపీరావుపంతులుగారికి కోపమువచ్చి "ఎవయ్యా! మంత్రముల క్లుప్తపరచుచున్నారు. మీకట్లు ముకూడ నాప్రకారము క్లుప్తపరచెదను నుండే!" అని బెదిరించి యాప్రకారమే చేజేను. ఇంతట తొందరరావు పంతులుగారింట పాదమును బెట్టిపోవోలేదో, వారు క్రోధపరవశులై 'ఏమండే! తాపీరావు పంతులుగారింట నుత్సవమయినదిగదా? మాయింట తాపీగ నిక గానవచ్చును. సరే, మీకట్లు ముగూడ మీకు తాపీగా ముట్టరచ్చును. కార్యము కానిండు" అని కార్యముజేయించుకొని, ఈసరికి కట్టుము ముట్టజెప్పలేదు. పంతులు గార్లొసంగు కట్టుములగుర్చి యొకొక విశేషముగలదు. కట్టుముల నందిన వెంటనే వానిని పరిశీలించక నువేక్షించి యిటికి బోయినపిమ్మట జూచుకొని నయెడల, వానిలో ముప్పాతిక చెల్లని నాజెములే. రసికులగు పంతులుగార్లు పోరోహిత్యుల కట్టుముల కొరకును వేకాటలో వాడుకకొరకును, చెల్లని నాజెముల ననేకముల ప్రోగు జేసియుందురు!

క్రాధకాలమున బ్రాహ్మణునిగా నన్ను గొందరు గృహస్థులు నియమించుట కద్దు. అట్టియాహ్వనములు పూర్వము తెలుచు. ఇప్పుడెరుదు. పట్టణవాని నగుటచే నాకొక దురభ్యాసము మధ్యకాలమున సంప్రాప్తమైనది. ప్రాతఃకాలమున నిదురలేచి, దంతధావనము గావించుకొనిన వెంటనే ఇన్ని కాఫీ నీళ్లు, ఇంత ఉప్పు కడుపులోపడినగాని నేను మనుష్యుడను గాను. ప్రతివీధిని రెండుమూడు కాఫీహోటెలు లుండుటచేత నా కీ యభ్యాసము కుదిరినది. ఉప్పు కాఫీ నేవ్రకానియెడల కడుపు దహించుకొని పోవును. వానిసేవజేయక నేనికొక కార్యమును జేయజాలను. ఆగ్రహారావుపంతులుగారు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట వారి తండ్రిగారి క్రాధ దినమున నన్ను బ్రాహ్మణునిగా నాహ్వనించిరి. నే సుదయమున నుప్పాతి కాఫీ సేవగావించి వానికికే జని యపరాహ్ణమున యథావిధిగా క్రాధభోజన మారగించితిని. సంభావన నిచ్చునంతలో నాగ్రహారావు పంతులుగారికి—ప్రాంతక: నాతోటి బ్రాహ్మణము చెప్పియుండును. కాబోలును—నాకాఫీ సేవసంగి గోచరమయ్యెను. వారు కన్ను తెరచేసి నివ్వలను గురిపించి నామీదబడి నన్ను దిట్టి మెడపట్టి నైకి గెంటిరి. వారంత యాగ్రహరపడుటకు ధగిన కారణముగాని సందర్భముగాని గనపడదు. ఏలనన వారు ప్రతిదినము నురోగిదయము కాకమునుపే, బ్రెడ్డుకొట్టెలు, కాఫీ, మంటిగడ్డ మకానం, కడుపులో వేసికొనినగాని పడకటింటిని వదలి బయట కరుడెంచరు. కర్తవ్యధిగ జేయజాలిన కాఫీనీళ్లు బ్రాహ్మణుని యర్హతను మాత్ర మెట్లు మెలగించున? కాని, ఆగ్రహారావు పంతులుగారు నాకు సంభావన నిత్యక నన్నవమాన పరుచుటతో తృప్తి జెందక, పట్టణములోని ప్రతియింటను దీనినివెల్లడిజేసి చాటి నారు. ఆదినము మొదలు తదిన బ్రాహ్మణునిగా గృహస్థులు నన్ను హ్వనించుట మానినారు. పురముం దెల్లడనన్ను "కాఫీ

శాస్త్రులు"ని పిలువ నారంభించినారు. వీధికిధిని, పిల్లలు, పెద్దలు నన్ను వెంటడి "శాఖీశాస్త్రులు—శాఖీశాస్త్రులు" అని పదేపదే శోకము చేయుదురు. శాఖీశాస్త్రులనిన నేనుకుతుమని యూహించుచున్నారేమో! నేనుదకను. కాని, ఆమాటలు వినిన నాదేహమంతయు జ్వలించును.

ఉదరపోషణమునకై నేనును పాట్ల గుర్రుగుర్రువాడను? ప్రాంతాకాలము న మేల్కొని, బద్ధక పడని శోకము నన్ను న ముచరించి, శక్తి న నముల జుత్తుమాత్రము యూడించి, చివరను ముడివేసి, నా సట బొట్టును బెట్టి యథావిధిగా శాఖీ నేనజేసి యాచనకొర కూరేగింపు టుత్సనమును జరుపక తప్పదు కదా! కొన్ని యిండ్లయందు పంచాంగశ్రవణము అనగా, యజమానులు విన్నూ, పినకున్నన తిథివారనక్షత్రములను త్యాజ్య ఘడియలను కేటలువేయుటాచారము. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆకస్మికముగా వ్రతములను నోములను జరిపించి యజమానులను గ్రహించు "పాత్రర్లను" స్వీకరించుటయు గలదు. కొందరు గృహస్థులు కరుణించి వ్యవసాయక నిమిత్తము సామగ్రులను దయ చేయుటయు కద్దు. అంగవస్త్రమున వ్యయంపాకసామగ్రిని, పాత్రర్లను బరిచలుగ మూటగట్టి, భుజముపై నిడుకొని పాదములకు పురకులు నింటింటికి జని గ్రామసంచారము చేయుచు రెండు యూలు లయిపిక్కుట స్వగృహమునకుం జని భార్య ప్రసన్నురాలి యాదివరక వచించియుండిన యెడల నాలుగు మెతుకులను భుజించియు, భార్య ప్రసన్నురాలుగాక శ్రోధాగారమును జొచ్చి యున్న యెడల స్వయముగ వంట జేసికొని యుడికే యుడకని మెతుకులతో పాట్లనింపుకొనుచుండును. భుజముపై నిడుకొని నీమూటలవలన నొకానొకప్పుడు కొంత ప్రమాదము గలుగుటకద్దు. అది యనుమానము నకును శోకమును కారణము లగుచున్నది. ఒకనాడు పట్టణ మంతయు దిరిగి పెద్దమూటను గట్టి భుజములపై నిడుకొని యపరాహ్లామన రమరమి రెండుఘంటల సమయమున మాయింటి గుమ్మము ప్రవేశించు తరి నవట నొక పోలీసు కాని స్టేబులు నావిరుత్తమై కామకొని యుండిన. నేను జనిన వెంటనే "శాస్త్రులుగారూ! మూటవిప్పండి!" అని యధికారముతో బలికెను. "మూట నెదురు విప్పవలెను?" అని పూర్తిగా నేననకయుచు వే "మూటకండ్లి విప్పండి" అని తన చేతిని మూటపై పు బాసెను. నేనే అంతలో మూటనుదిరిపి విప్పి నానిగొన్న సామగ్రిని జూపితిని. పుచ్చిపచ్చికి కామముక్కలు నాలుగు, కుట్టినోకామముక్కలు మూడు ఎండిన వంకాయ మూడికలు పండ్లెండు వాడిన ములంకాడలు రెండు పుంజీలు, క్రిందటిదినమున కురిసిన వర్షముతో తడిసి ముచ్చిన పెసరపప్పుసోలెడు, నిర్మలాయంత బూజు చింతిండు ముద్దయును. నామూటయందు గనుపడెను. ఈ నామగ్రి యువారమానములగు కొందఱు గృహస్థులు పశువులకై బానిసేయుటకు బడులుగ నాకు దయతో సమర్పించిన సాత్తు. దానిని జూచి యాపోలీసు కానిస్టేబి లసంతుష్టుడై "ఉక్కిరి బిక్కిరి కెట్టిగారి వెండిగన్నెక్కడ దాచినారు?" అని నన్నుడుగ ఏమో నాకే మెరుక?" యని నేను త్తర మిచ్చితిని. "తదు మీరే తీసివారట" అని కానిస్టేబు నిధారణ నేను మీ రంతటి యువోగ్యులైనను మర్యాద తెలియక మాబోటి సంసారలవైన నోహోదణనేను దగద"ని నేను కకనముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చగ నాతికు మారు జెప్పక వెదలి పోయెను. దినములంకరచే పాత్రర్లమూట లప్పు డప్పు డపనాద మూటలుగ బరిణమించుచున్నవి. శెట్టిగారి వెండి గన్నెమాత్ర మాతనికుమారు డగు గంగేలాశెట్టిచే నొక బోగముదాని కర్పించబడెను!

సంగీతమందు నాకు కొంచె మభిరుచి కలదు. మంచి పాటకులు హాయిగా పాడినచో నాచెవుల కింపుగా నుండును. ఒకానొకప్పుడు తిప్పిను, మొత్తముమీద నాలుగైదు రాగములను నిండుమించుగా బోల్పులను. మేనమామ రీతి వైనను గుర్తుగురుదును. నేను స్వయముగా గండుయాడు రాగముల బాడగలను. అజే పాటకులుపాడిన "రాగమాలిక" యుండును. నేనుబాడిన "రాగసంకరమందును. సంగీతములో నా కేపాటి జ్ఞానముండుటచేతనే ఉసుపోగిరావుగారు నారింట పురాణకా. తేమమునకు నన్ను నియమించిరి. ఆడంగుల యెదుట కాలక్షేపముగదా యని నేనును మాయక్క వెనిమిటి రెంకపిండి శాస్త్రులుగారును అంగీకరించిరాము. అర్జజ్ఞానము నాకును నా బావగారికిని ఇద్దరకును పూజ్యమే గాని మాబావ గారికి సంగీత జ్ఞానము కూడ పూజ్యమగుటచేత నేను పురాణము చదువుటకును, బావగారు అర్ధమచెప్పుటకును బావమరదులను మాలో మేమేగ్గరచుకొన్నాము. శృం

గాకకరుణారసముల సందర్శనకు ముఖారవరాని రాగములను జోడించియు, శోకము మొదలగు నితరసందర్భముల తోడి నాట రాగముల మిశ్రమించియు, సభ్యుల డెందము లుప్పొంగు రీతి నేను పద్యములబదివెదను. ఇంక బావగారన్న నో, లెక్కకు పాతయేగా కన్నీరసముల సందర్శనకు నొక్కరీతిచే పట్టిన గుక్క విడువకుండ కర్తవ్యమామను గురిపించెదరు. బావ మరదుల మేళనము "విధివిధియేమై వలెను" అని యా కాలక్షేపపథ నలంకరించు నారీయలు లేకగ్రీవముగా గొని యాడెనగు. అట్టికాలక్షేపము పరలోకసాధన మనుటకు సంగీతముండునా? మాబావమరదులకుషీరి కొంతవరకైన నింపుకుటకు సందియములేదు. "ఉదరనిమిత్తం బహుకృత వేషం" అనుమాట యసత్యమా?

పాట్లపోషించుకొనుట కన్ని వేషములు వేసినను, దినము గడువకున్నది. వైదికవృత్తి నీరసము. శాస్త్రసార్వత్రికకర్మ లన్నియు నొక్కసారి లోపించిన పరిపంచముకేవలన! అట్టి గోపములవలన జెనువానిక్కరు నుండరని నోచుచున్నది. కర్మము లోపించిన నిర్మలమగు జ్ఞానము పుకారంప వచ్చును. నిజమగు భక్తి వృద్ధి జెందవచ్చును. వైదికవృత్తి యంతరించిన, దానిస్థానే నారవంతములును లాభదాయకములు నగు వృత్తు లాకురించవచ్చును. కర్మముడినుండి బహిర్గతులై, జీవులస్వేచ్ఛగానుచ్ఛాసని వ్యాసములీడుగలను. అవిద్యానివృత్తియు విద్యాపుష్ప త్తియు గలుగును. అసత్యము ఊడించి సత్యము వర్ధిల్లును

ఇక నీయాలపన చాలును. నేనుచెడితిని. నాకుమారుల కైనను వైదికవృత్తి పాతములకుండి విముక్తులను జేయుదలం పునో వారిరిగ్గి సుపాత్రకాలలో జనువనై చితిసి. ఇంతవరకును వారిరువురు, భయభక్తులతో శ్రద్ధాసంతులై పాతములను జదువుచున్నారు. వారు ముందుకు రాగలరని యుపాధ్యాయులుగూడ జెప్పుచున్నారు. వైదికవృత్తి కికముందు బాదుచు రన్న భయము తొలగిపోయినది. అంతయే చాలు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

శ్రీలక్ష్మీచన్న కేశవలింగ లైబ్రరీ, కారెంపూడి:— పల్నాడుజిల్లాలో కారెంపూడిగ్రామమున గడచిన నెల 19వ తేదీన పునాదులచే శ్రీలక్ష్మీ చన్న కేశవలింగ లైబ్రరీ యను వేదనాక పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పబడినది.

శ్రీ కజ్జాన వద్దని పుస్తక భాండాగారము, భట్లపెను మఠము:—నెల 30 తేదీ యందయము 8 గంటలకు ఘంట పాలపువాస్తవ్యులగు గౌరెపాటి వేంకటేశ్వర్లు వీరు కర్మ విద్యాధులు వీరు నాగపురములో స్వగృహ దయ్యెనని తెలిసి నందులకు నూ గ్రామస్థులు చాల చింతించుచున్నారు. వారి యకాల మరణమును గురించి గ్రామస్థు లొక సభచేసి వారి యాత్మకు శాంతి కలుగునగాక యని వైశమును ప్రార్థించిరి.

భీమునిపట్టణము కోనమాండల్ కంపెని:— నెలకు కంపెని మేనేజరు డ్రైవర్లు ఫక్కి ఆదినారాయణ పల్నా యకులుగారిని 8-9-16 తేదీని భీమునిపట్టణములో జరిగిన కంపెని జనరల్ మీటింగులో లిక్విడేటుగా అపాయింటు చేసి నాని వింటిమి. భింతిగానున్నది. వీరు రిగినవారుకారు. పాలసీతాల్లు వెంటనే మేలుకొని నేరే లిక్విడేటును విషయమై ప్రయత్నించుట చాల లాభము. అని వ. కోశంధరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

కన్యవిద్యాధి సంఘము, బెజవాడ:—ఈనెల 8వ నా రీఖు సాయంత్రం 5 గంటలకు కన్యవిద్యాధి సంఘభవనమున సభయెను. కామనిమిరన్ వ. పి. గారి అగ్రాగవాధిపత్యము క్రింద సభ జరిగినది. సభిలోవర్తించబడినవిషయము భార్య వివాహములవలన లాభనష్టములు. వెంకటరెడ్డి విద్యాధులు భార్యవివాహములవలన నష్టపరిచెప్పిరి. కొలెనుది ఉపన్యాసములు గలిపిరి. సభకుచాలదండి విద్యాధులువచ్చిరి. అగ్రామ నాధిపతిగారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ 8 గంటలకు ముగిసి నది. అని కడియాల శేషయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

టి యిక్ డెయిట్ కేంపురాకో కామర్సు, నుంటూరు:— వీరిసామాన్యసభ్యుల సభ 8 వ తేదీని సమావేశమయి వాణిజ్య పరిశ్రమలకు సంబంధించిన విషయము లనేకములు తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానములలోని కల్ల ముఖ్య తీర్మాన మే దని రాబోవు ఇక్ డెయిట్ ఎండవ్వియో కమిషన్ వారి

యెదుట ప్రాంతాధికముగా నాత్య మిచ్చు అనుభవజ్ఞుల పేర్లు తెలుప వలసినదిగా శ్రీ కల్లవరగారు కోరగా ఆగ్రహ ప్రముఖులను ఎన్నుమకొనిరి. కొత్తది. మానె. నా. మారి, సంకు, ఈ మొదలగు సభిశ్రమలపై వీరు శాస్త్రమిష్యులలంచి నారు. ఇట్టి ముఖ్య సములైనవే వీరు శాస్త్రమును కొనుటయు ఒక్కొక్క రొకదానిపై మ్యాదవ మద్దేకంచుటయు ఇదే సమంజ సముగా మన్నది. మరియు సభిశ్రమ వాణిజ్యమును కీర్తనముగ గల ఈ జిల్లాగూడ సవరు కమిషన్ వారు సందర్శించులాగ. రెండు నేర్పాటులు చేయుటకు నారక కాగ్యదర్శిగారి కధికార మిష్యుబడినది. సభాంతమున శాస్త్రకాగ్యదర్శి గారు ఈ చేలబరు విషయముతో శ్రద్ధ బూని శానాల్లేక ప్తల యిబ్బం దులు గూడ నివారించ గలిగినందులకు వారికి నందనము లావ రించబడి సభ ముగించ బడియె నని సభిపక్షం వ్రాయుచున్నాడు.

నిలపల్లి గవర్న మెంటు బాలికా సాత్రకాల:— నిలపల్లి గవర్న మెంటు బాలికాసాత్రకాల బహుమానోత్సవ ప్రకర్మ నము, 27-8-1916 క తేదీ ఆదివారమునోజున సభ్యా మ్నము 2 గంటలకు, స.రా.శ్రీ, కోంగ్రిడిబిజ్ డి ప్యూటీ తహసీలుదారువా రగు శ్రీమంహా మూర్తిరాజుపంతులు, బి. పి. గారివలనను, శ్రీనాథాచరి శేంజబాలికా సాత్రకాలల పరిక్షాధికారు లగు, స.రా.శ్రీ, ప్లాస్టి రాఘవేంద్రరావు పంతులు, బి. పి. గారి యాధిపత్యముక్రిందను జరుపబడినది. బాలికలచే ప్రార్థనలును, కథానాటకములును, దయిలాగులును, పాత్రివ్రత్యమును గురించిన ఉపన్యాసములును, కోలాటము, బడకోలాటములు, సర్వహరిశ్చంద్ర ద్రామామును, రాజకీ క్షణములును, గుంజోహాతులు మొదలగు సభకొన్ని పనులును ప్రదర్శించబడినవి. సాధ్యార్థులుగారిచే స్కూలు రిపోర్టు గడువబడినది. పిమ్మట శ్రీదేవ్యూటీ తహసీలుదారు వారిచే, బాలికలకు బహుమతు లొసంగబడి ఫలహారములు పంచివెట్టబడినవి. ఈ ప్రకర్మన సంకర్మమున శ్రీగూటాల యస్టేలు జమీందారీగారును, యావాగ్రామవాసులును, స.రా.శ్రీ మన్యం సుహృత్తుయ్యగారు, రు 4-0-0 దయ చేయించిరి. మరియు గాగ్రుమ్మలవలన, రు15-12-00 వరూలు అయినవి. ఈ గాగ్రుమ్మ జమీందారువారు మెల్ల అగ్రస్తయ్యగారు, శ్రీనివాసభిక్షువుయిం దనావనిన జాతులు కనుశోచనీయును. శ్రీ వారు గాగ్రుమ్మనుకు జమీందారులు అనుమించియు, తాము సహాయము చేయవలసిందేగాక, గాగ్ర జమీందారులు మా మూలు చేయించి దయచేయించుచున్న రు 6-0-0లను గూడ ఇమ్మట కంగీకరింపరైరి. శ్రీఅగ్రస్తయ్యగారు మా మామూలు జరుపునట్లు శ్రీవారిని పేరేమించి మాసాత్రకాలకు సహాయ మొనర్చు మాహా కల్పించుటకు భగవంతుని సదా ప్రార్థించుచున్నారము. శ్రీ మహేంద్రవ్రాద సూర్యనారాయణమూర్తి కాశ్మీగారిచే కొన్ని పుస్తకములు బాలికలకు బహుమతి గా నొసంగబడినవి. అల పాటం తాతయ్యగారు వ్రాయుచున్నాని.

నర్సవృత్తిక విష సంచేవి.
 చూడు (100) చూ నాయులు బహుమతి.
 ఏప్పుడు నన్ను చూ! : పర్యయ: బోడు !!

 తేజ కొండీబాలు నింక, నుంటు పోట్లకు తిగిన బహుమతిను బొంద తేమికుల కన్యకుదావారై కేమీని యావధమున గనిపెట్టెలిమి, కట్టిన పోట నీయం న డైక్లెక్ కోలో ప్ర కార ముయొగించి బిడిక శంకు నిమిషములగా చుండల పోట్లదా వా ఈయావధముండు గణము తేదని ముఖపై చేయి వారలు, మా యావధమున మాకు తింగుకంటి రిమకు నెలనైం మొత్తమున గాట్టుకొనుటయే గాక (100) నూదూపాంతల బహుమతి సందటకున స్వల్పలగును.
 వెల 2 సీసాలు గల ప్యాకెట్లు 1.కి 8 అ. పానేజి 3 ఆదాలు. ఒక చేతదెన (2) ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొన్న పానేజి కచిరిం.
 1 దజక్ ప్యాకెట్లుకు పానేజితో కు 5-0-0
 1 దజక్ ప్యాకెట్లుకొన్న వారికి (1-8-0) కలగల చాక్లెట్ పోకెట్ల పేనా 200 ము.
 ప్యాంపి కోనవారు అగ్రతా సాంపు కంపెనె.
 టి సీతా గాను మొనలియారు.
 8, కండ ౨ మొదలిరికి, తిలలిక్కిణి, మదగాన.

బంగళపురం } మద్దూరు సూర్యనారాయణ రావు.
10-9-16

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు

సెప్టెంబరు ప్రతిభంగ బుధవారము
జ్ఞానవాసిష్ఠము (ఉపన్యాసము) సా 7 గం
సెప్టెంబరు 16 శనివారము
మదరాసు కార్మికేషను ప్రత్యేకసమావేశము సా 4-30 గం
సెప్టెంబరు 19 మంగళవారము
మదరాసు కార్మికేషను సాధారణసమావేశము. సా 5-15 గం.
సెప్టెంబరు 16 శనివారము.
నడమలూసగుట (పచ్చయ్యప్పా కళాశాల) సా. 5-15 గం.

హైకోర్టుజడ్జి - తమతండ్రిగారి తిథియగుటచే న్యాయశ్రమ విరమించుకొని ఈ దినము హైకోర్టుకు రాలేదు.

ఇంగ్లీషు మెయిలుతపాలు:— బొంబాయి మెయిలు ప్రెయిసు సమమైన వేళకువచ్చినయెడల ఇంగ్లీషు మెయిలు తపాలు చెన్నపురిలో రెడటిడినను ఉదయము 7 గంటలకు బలువాడా చేయబడును ప్రత్యేక సంచలు గలవారి తపాలు 6-30 గంటలకే సిద్ధముచేయబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ ఎగ్జూరు:— శ్రీజయం తుర్కన సందర్శనమున వైసభవారు అయిదు కాలక్షేపములను జేయుదురు అందు మొదటిది 17 వ తేదీ ఆదివారము 4 గంటలకు జరుపబడును నాటిదినమున బ్రహ్మశ్రీ, టి. ఎన్. పంచావళేశ్వరశాస్త్రియారుగారు సులోచనోపాధ్యాయము కాలక్షేపము జేయుదురు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

జార్జి టౌను పోలీసుకోర్టు.

11 సెప్టెంబరు సోమవారము.

నిపుణమైన మోసము:— రాబర్టు, కార్లు, వైమును అను నామాంతరములుగల ఛార్జెస్ అనునాగపూరు ఆంగ్లోవర్మనుడు జార్జి టౌను ప్రజంటేషను కస్టోంటు, అధికారి టెరీసాజేవినిన్ని బ్రాడ్వేనందలి సెంటుప్రాన్సిసు జేవియర్సు చర్చి అధికారి రెవరెండు మెయరుగారినిన్ని మోసగింప బ్రయత్నించినందులకు శిక్షింపబడెను. అగష్టు 11 వ తేదీని ముద్దాయి టెరీసాజేవివద్దకు బోయి తనమే ననేకవియ్యపు బస్తానునన్ని రేపు లోనున్నవనియు, వానిని కస్టోంటున కీయవలయునని తనయు న్నే శ ను ని యు, వా ని ని వి డి పి ం చు ట కు తనవద్ద సామ్యులేదనియు చెప్పెను, అంత నామె ముద్దాయిచే తిక్కి రూ260 నొంగి వానివెంట నొకకూలివానిబంపెను. ముద్దాయి కూలివాని మోసముచే బంపివేసి మరయ్యామెను దర్శింప లేదు. అగష్టు 14 వ తేదీని ముద్దాయియిటులేనే రెవరెండు మెయరుగారిని మోసగించెను. ఇటువంటి నేరముల కిదివరలో ౧౦ గ్రాసులో నాలుగుమాసము లొకమారును, ఆరుమాసము లింకొకమారును కఠినశిక్ష నొందినటుల ముద్దాయి ఒప్పకొనెను. న్యాయాధికారి కేసు విచారించి ముద్దాయిపై నేరములు స్థిరపచి ఒకొక్క నేరమున కారేసిమాసముల కఠినశిక్ష విధించెను. జైలునుండి వచ్చుకొనినట్లు రెండుసంవత్సరముల నరకును ముద్దాయి తన యునికిని పోలీసువారికి తెలియజేయుచుండ నరెను.

ఫిఫ్త్ వెని డెన్స్ మేజిస్ట్రేటుకోర్టు.

సి. బి. ఎన్. పిల్లగారు

సెప్టెంబరు 12 మంగళవారము.

పాక్ సాధనాయకుడు:— పాక్ సాధనాయకుడు అను పేరుగల 17 ఏండ్ల యువకుడు సాక్షాధోములో నొకరియంట నేరకుడుగా కుదురుకొని యజహునికి తెలియకుండ 9వ తేదీ నాటిరాత్రి రూ100ల విలువగల చేతివాచియును, సరికొన్ని బట్టలను తగ్గించుకొనిపోయెను. పోలీసువారు వానిని బట్టుకొని పోయిన వస్తువులన్నీకరించిరి. న్యాయాధికారిగారు కేసు విచారించి వానిపై నేరము స్థిరపరచిరి.

సెక్రటేరీయట్టు ఆఫీసులో దొంగతనము:— మదరాసు చీఫ్ సెక్రటరీగారి యాఫీసులో నొక ఎటండరు, ఆఫీసు చిత్తు కాకితముల తీసికొనిపోవు బండివానితోగలసి చిత్తు కాకితముల పోబాటు నుంచి కాకితములను విశేషముగా వైకి పట్టించి నేనెను. ఆదొంగతనము నేడు కనిపెట్టబడినది. ఫిఫ్త్ వెని డెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును విచారించుదురు.

జార్జి టౌను పోలీసుకోర్టు.

భాక్ బహద్దరు బజ్జల్లాసాహేబు బహద్దరుగారు.

సెప్టెంబరు 12 మంగళవారము

పోస్టుస్టేషను రెగ్యులర్.

వెంకటరెడ్డిగారి కేసు విచారణ

పోలీసువారు చెసిన రెండు కేసులును వెంకటరెడ్డిగారు తెచ్చిన కేసును నేటియదయమున విచారించబడినవి
పోలీసుచార్జీలకు ప్రాసెక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరు పద్మ నాథ నాయకుగారును డిప్యూటీ ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు ఎ. బి. ఛాంటర్లగారి పక్షమునను, దక్షిణయిండియా రైల్వే ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరు, జి. జి. రిచ్చార్డుసుగారి పక్షమునను, డబ్లియు. బాట్లెనుగారును తిక్కిన ఆంగ్లో ఇండియనుల తరపున న్యాయజయంట్టు గ్రాంటు గారును, వెంకటరెడ్డిగారి తరపున హైకోర్టువకీలు శ్యామారావుగారును హాజరైరి.

ఉధయపక్షములవారికిని రాజీనామా కుదుర్చజాలదని శ్యామారావుగారు చెప్పిరి. రాజీనామా కుదుర్చబడే పోలీసు కమిషనరుగారి ముఖ్యోద్దేశముగా నుండెనయ్యు, అందుచేత నే వెంకటరెడ్డిగారు తమ కేసు నువసంహరించుకొనిన పక్షమున పోలీసు చార్జీలును తీసివేయవలసినదని కమిషనరు గారు చెప్పినందు, ఇప్పుడు వాళ్లుల జేయకుండుట స్పష్టమయ్యెను గనుక నీకపై వాయిదా కోరిన నటుల జరుగ నీయ కుండునటుల వారు తీర్పు వొసగినందు ప్రాసెక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరు పద్మనాథ నాయకుగారు చెప్పిరి.

దావాదారు కేసునడపింప గోరుచున్నటుల శ్యామారావుగారు తెలియ జేసిరి.

అందువలన వాయిదా యిచ్చుట తెలివి తక్కునయని ఇందు మాలమున స్పష్టపడియెనని న్యాయాధికారిగారు నిరి.

చాంటర్లగారిపై కేసు నడచిన కొలదిని వానికి రోష నుధికము కాగలదు. గనుక కేసు విచారించబడునంత కాలము వానిని వై నుంచుటకు బాద్దనుగారు కోర్టువారి సెలవు గోరిరి.

శ్యామారావు గారులు వీలు బడచనిరి.

చీఫ్ పరీక్ష జరుగు సంవత్సర ముండవలసినదని న్యాయాధికారిగారు నిరి.

కేసు ప్రారంభించుచు శ్యామారావుగారు ఈ తగాయిదా జరుగుటకు కారణములను జెప్పచు, విద్యార్థుల నెదురించుటకు ముందుగా పన్నుగడ నడచిన సంగతిని తెలియ బరచిరి.

వెంకట రెడ్డి వాక్యాలు:—“నేను పచ్చప్పా కళాశాలలోని ఇంటర్మీడియేటు క్లాసు విద్యార్థిని. నేను చెట్టుట్టులో నుండు పచ్చయ్యప్పా కాలేజి హోస్టలులో నివసించుచున్నాను.

నేను సాధారణముగా ఫస్టు ఆఫీసుకు తెలుసులోను, అప్పుడప్పుడు రెండవ, మావవ ఆఫీసుకు తెలుసులోను వచ్చుచుండును. ఎగ్జూరు రెయిల్వే స్టేషనువద్ద పంచిపెట్టుబడిన కంపత్రముల నేను జూచితిని. దానిని గూర్చి కొంతమంది ఆంగ్లో ఇండియనులు తర్కించుకొను చుండుట నేను వింటిని, వారిపేర్లు నాకు తెలియవు. ఈ తగాయిదా జరుగక పూర్వమే, “యూరేషియనులకొరకు ప్రత్యేకముగా నుంచబడినది” అను బల్లులు కొన్ని బండ్లకు నేలాడగట్టుట నేను జూచియుంటిని. ప్రయాణికులు విస్తార మగునప్పు డట్టి బండ్లలో ఇండియనులు గూర్చుండుటగూడ నేను చూచితిని. ఈ కంపత్రములు పంచి పెట్టుబడినవికొరకు కొంతమంది విద్యార్థు లాబండ్లలోని కెక్కుటయు, యూరేషియనులు వారి నభ్యంతర పెట్టుచుండుటయు జరుగుచుండెను. ఆంగ్లో ఇండియనులకును, ఇండియనులకును ఈ సుదము కొన్నాళ్లకు కలుల జరుగుచుండెను. జగడము జరిగిన దినమున దక్షిణ యిండియా రెయిల్వే డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటును, ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరును ఫస్టు ఆఫీసుకు బండిలో ప్రయాణము చేసిరి. ఆంగ్లో ఇండియను లెల్లప్పుడును ఇండియనుల మాసించుచుండిరి. తెలుసుకోర్టు స్టేషనువద్ద నాగిర వెంటనే కొంతమంది ప్రయాణికులు స్టేషను విడచి నెట్టిరి. డిప్యూటీ ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు గ్లాటు ఫారముపై నిలచుండెను. తిక్కిన ఆంగ్లో ఇండియనులు స్టేషనున కిరతల గోళ్లు ప్రక్క నిలచియుండిరి. ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటుగారి చేతితో నొక యినుపగజ ముండెను, ఇండియను విద్యార్థులు స్టేషను నాటి వచ్చినంతనే ఆంగ్లో ఇండియను విద్యార్థులు వారి పై బడి రాళ్లతోగొట్ట నారంభించిరి. ఇదిగూని ధియపడి చాలమంది ఇండియను విద్యార్థులు పోయిరి. ఇంతలో ట్రాఫిక్ ఇన్ స్పెక్టరు

గు రిచ్చార్డు రెయిల్వే స్టేషనునుండి పరుగుతుకొనిచ్చి మూక లోజేరి ఇనుపకట్టలో నాతలపై గట్టిగా మోదెను, ప్లాటుఫారముపై నిలచుండ బ్రాఫ్ నూపరింటెండెంటు తిక్కిన ఆంగ్లో ఇండియనుల కేమేమియో బోధించుచుండెను నాదెబ్బ జూచి జయపడి ఆంగ్లో ఇండియను విద్యార్థులును కొంతమంది ఇండియను విద్యార్థులును అవోట్టు విడచిపోయిరి
ఒక ఆంగ్లో ఇండియనుడు చేతనుండు హాకీ ఆటకట్టో విల్లును కంపెనీ హార్టు పేండు టైపిస్టు, కృష్ణారావుగారిని కొట్టెను ఆదినమున ఆంగ్లో ఇండియను లండజీవద్దను హాకీకరలుండెను. దెబ్బతగిలిన పిమ్మట కొంతమంది విద్యార్థులసహాయమువలన లాకాలేజి పోలీసు స్టేషనునకుబోయి అచట పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుతో నాసంగతి జెప్పకొంటిని. అటుపిమ్మట జనరలు ఆసుపత్రికి నన్ను తీసికొనిపోయిరి. మెడికలు ఆఫీసుగురు నా గాయములకు కట్టుగట్టిరి. హోస్టలునకు పోని య మని నేను వారినడుగు వారందు కచ్చగించిరి. పిమ్మట 10 దినములు నేను ఆసుపత్రికి బోలిని. వై యడావిడి జరిగిన పిమ్మట రైల్వే ఉద్యోగస్థులు మరల ఎగ్జూరు స్టేషనునకు మరలిపోయిరి.”

మరి ముగ్గురు సాక్షులు విచారించబడిరి. కేసు 20-వ తేదీకి వాయిదా నేయబడినది.

కొచ్చినులో మరణముల సంఖ్యయందు సగము కకు మరణములు.

ఫౌర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టు.

సెప్టెంబరు 12-వ తేదీ మంగళవారము.

సెలవు.

జాక్ గ్రే. ఐ. సి. ఎస్ గారికి సెప్టెంబరు 5-వ తేదీ నుండి 6 వారముల ప్రీవీలెజ్ సెల వొసంగ బడినది.

గౌ. హార్బర్టు ఫౌన్సిన్ ఐ. సి. ఎస్ గారికి ఉద్యోగ మునువరలు తేదీనుండి మూడువారముల సెల వొసంగబడినది

పి. ఎ. బూటీ ఐ. సి. ఎస్ గారు తమ సెలవు పూర్తి కాకమునుపే మఱల ఉద్యోగములో జేరుట కంగీకరింపబడినది. వారు సెలవునుండి తిరిగి రాగానే ఉత్తరార్కాడు జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగా పనిచేయుదురు.

బదిలి.

ఆల్ఫ్రెడ్ మెక్ గొవర్న్ కుమారుస్వామి టాంపో ఐ. సి. ఎస్ గారు మదనపల్లి డివిజనునుండి గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు డివిజనుకు బదిలీచేయబడిరి. వీరికి స్వహస్తముతో ఆంగ్లభాషను సాక్షుల వాక్యాలములను వ్రాసికొనుట కధికార మీయబడినది.

చెన్నపురి హైకోర్టునందు టెంపోరరీ అడిషనులు జడ్జి గానున్న గౌ. సి. బి. కుమారుస్వామి శాస్త్రిగారి వారికి హిందువేశ ప్రభుత్వమువారికి సెప్టెంబరు 18 వ తేదీనుండి యెన్నబడినది.

6వ గోపు భీమాకం నెవేల రిజిస్ట్రార్లు ద్రావరాజు రాఘవేంద్రరావుగారికి విదవ గోపులోనికి ఉద్యోగవృద్ధి చేయబడినది.

కడప జిల్లాలో సిద్ధపట్టును సిద్ధదారు మేజిస్ట్రేటు గా నున్న ఏటూరు సుబ్బిస్వామయ్యగారికి 2వ తరగతి అధికార మీయబడినది.

బళ్లారి జిల్లాలో ఈక్రింద పేర్కొనబడినవా రాయాధులములందు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటులుగా నియోగింపబడిరి.

- (1) భాగ్యలక్ష్మయ్య అబ్దుల్ గఫూర్ సాహేబుగారు హోస్పేట.
(2) కేకలకుంట గంగప్పగారు రాయచురుము.
(3) బాట గిరిమ్మగట్టి మాతాడ వీరభద్రప్పగారు కొల్లూరు.
(4) గొల్లి మల్లింగప్పగారు డిటో.
(5) జోష గుండళ్ళట్టుగారు డిటో.
(6) చొక్కనహల్లి రామారావుగారు ఆనోని.

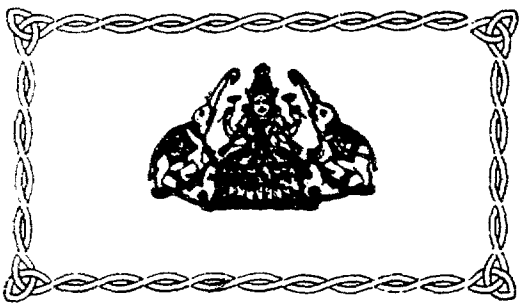
కొత్త శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలారి చక్రము

రంగుల చిత్రపటము

నవరి 1.3 నెల 0-1.0 12 ప్రతులకు 0.9.0
వి. వి. భక్తులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
హస్తాక్షర 212, మదరాసు.

విషయానుక్రమణిక.

విషయములు (ఒక చిత్ర కథ)	2
అంధ్రదేశ వార్తలు	3
వికటభారతి	4
ప్రభుత్వ వార్తలు	5
ప్రభుత్వ వార్తలు	6
ప్రభుత్వ వార్తలు	7
ప్రభుత్వ వార్తలు	8-9
ప్రభుత్వ వార్తలు	10
ప్రభుత్వ వార్తలు	11-12
ప్రభుత్వ వార్తలు	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 12-వ తేది
మంగళవారము

వ్యాపార నౌకాబలము.

వ్యాపార విద్యుత్తాపమును గురించి మాకు
స్వల్పము వ్యవహరించుచున్నది. మాకు
మాకు మనమును వ్యవహరించుచున్నాము. మన
దేశములో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావలయు నను
చున్నాము. మనదేశముయొక్క వ్యాపారము పెం
పొందవలయు ననుచున్నాము. మన ప్రభుత్వముల
వారు మనకు ననునగు సంతక సుంకములను
నియమించియు ఇతరవిధములను సాయము చేయ
వలసినదని కోరుచున్నాము. వైద్య సౌకర్యములు
ఒకవచేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము. ఒక్క
విషయమునమాత్రము మనము తగినయంత ఆలో
చన చేయుచుండలేదు. నేటిదినము ఎల్లవ్యాపార
ములకును మూలాధారము నౌకాబలము. వ్యాపా
ర నౌకలు మాకు దగ్గరకలకును బోయరాగలిగి
నవి ఎవ్వరికి లభ్యం వారు కొంతవరకు మాకు
వ్యాపారమును అరచేతిలో నుంచుకొనగలరు.
మన దేశమునకు వ్యాపారనౌకాదళము లేకపోవు
టచేతు పాశ్చాత్యసంఘముల చేతిలో మన ఎగు
మత్తిగుమతి వ్యాపారములయందు ఉడుటచేతను
మనకు నష్టమైనను పాశ్చాత్యవ్యాపారపారిశ్రామిక
లాభము సమకూరినంతవరకు పాశ్చాత్యసంఘము
తెల్లయపాయములును చేసికొనుచు వచ్చి పాశ్చా
త్యవస్తువుల వేదేశమున విజృంభించునట్లు పాటుపడ
గలిగినారు. మన స్వదేశీయ పరిశ్రమలు తలయెత్త
కుండుటకు ఈ పాశ్చాత్య వ్యాపారస్థుల కార్య
క్రమము ఎంతో దూరము చేరజేసినదనుటకు సంది
యము లేదు. జర్మనీనుండి కలకత్తాకు సున్నిత
వస్తువుల కిగుండున అంచెకూలి కలకత్తానుండి
అలహాబాదునకు అగుచుండు అంచెకూలి కంటే
తక్కువ యనిన యెడల ఎంత దూరము నౌకా
బలము పాశ్చాత్య వ్యాపారమునకు సహాయకారి

యైనదియు విశేషము కాగలదు. పేరుతనగ విష
యము తీసికొనుచు. కాయగా పుష్పి యెడల అంచె
కూలి తక్కువ. నూనెగా పుష్పియెడల అంచె
కూలి యెక్కువ. ఏల? నూనె చేయు పరిశ్రమ
పాశ్చాత్య దేశములలో రక్షించుట పాశ్చాత్య
వ్యాపారస్థులకు ధర్మము కాబట్టి ఇచ్చుటనుండి
కాదు యెగుమతిచేయుట వారికి అనుకూలము.
నూనె ఎగుమతిచేయుట ఇచ్చుట నూనెపరిశ్రమకు
సహాయ మగుటయు పాశ్చాత్య భూములలోని
నూనె వ్యాపారమును నిరుత్సాహ పరచుటయు
అగుచున్నది. కావున ఈ విశేషము ఈ రీతిగా
ఉదాహరణము లెచ్చుచు పోయి యెడల ఎన్ని
వీనియు ఇచ్చుచుండవచ్చును. మన దేశము అపకృ
ష్టతాత్మక జన్మస్థానము. ఈ యపకృష్టతను
లను పక్వవస్తువుల నొనర్చుక పోయితిమేని మనకు
ముక్తి లేదు. సామాన్య జీవనముతో సత్వప్రి
యందీయుగిసయెడల ఈ సస్యగర్భ మనల నెప్పటి
కిని పోషింపగలిగి యుండును. కాని మరుష్య
మాత్రుల మగుటచేత లోకమును ననుసరించి
కపు వాంఛల నెల్లయు నెత్తిన నైచికానినారము,
నైచికానుచున్నారము, నైచికానగలము. కావున
మనకు సున్నితవదార్థములు—నిజముగా, వర్ధ
ములును దాంబికములును మాత్రమే మొనరు—
దంపిగా కావలసియుండును. భోజనమునైన పో
గొట్టుకొని సం. 1703 కు మల్లు ధరింపవలెనను ఆశ
ను లోపురుషులకు వ్యతిరేకము. కడుపొకప్రక్క
కాలినను కాలును గాక బిడ్డకు జపాను బొమ్మ
కొని యి వ్యవలసిన దని మన స్త్రీలోకమునకు
జనించుచున్నది. విద్య రాసి రాకపోసి దూరస్థ
మగు బడికి పోవుటకు పుత్రులకు అమెరికా
త్రొక్కుడుబాడి కొనిఈయవలెనని లెండులకు సం
కల్పము జనించుచున్నది. అల్లుడు తగువాత నెత్తిన
మిరియాలు రాచునో మరి ఏమిచేయునో ఎరుంగదు
కాని అత్తగా రాతనికి స్వీట్సులొందు బాగాగుడి
యారము కొని ఇయ్యకతీరము. వీని యన్నిటికిని
ప్రతిఫల మితరలకు మనము ఇయ్యకలేవును. ఇది
వరలో మనదేశములోని ఆచారములన్నియుపోయి
ఈక్రొత్త యాచారము లేర్పడుటచేత వానికాధా
రభూతులైన పనివారికి పని తప్పిపోయినది. వీని
కాధారభూతులైన వారు ఇతరు లగుటచేత వారిని
లావుగా మేపక మనకు విధిలేదు. వారినిలావుగా
మేసినట్లెల్ల మనము కృశించిపోవుట తప్పదు.
వైరుడులకు సంతసించి మరియొకటి పెట్టుచుండిన
యెడల మనకుష్టి మాడవలసినదేదా. ఈజ్ఞానము
కలుగుటవలననే స్వదేశీద్యమము మున్నగునద్య
మము లుద్భవించినవి. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము పొందవ
భూమికి అత్యవసరమను వాదము ప్రబలినది. ఎన్ని
ఉద్యమములు బయలుదేరినను మన మొత్తముత్సా
హము చూపినను మన ప్రాచీన సామాన్యజీవ
నమునకు మరలి పోగలనును మాట కల్ల. ప్రపంచ
ముతోటి దినదిన విజృంభమాణ సంబంధమును
తప్పించుకొనగల మను మాట హుళిక్కి. కాబట్టి
ఆసంబంధమున స్వతంత్రులుగా నున్నంగాని మన
యంతట మనము తలెత్తికొనజాలము. ఇతరుల
కారవమును పొడజాలము. ఇతరులతో సమాన
ముగా నిలువజాలము. ఈ యార్థికయుగమున
ఈ పారిశ్రామిక కాలమున ఈ వ్యాపా

రదినములలో స్వతంత్ర వ్యాపార నౌకాబలమున
కంటే నెక్కువ సహకారముకొకటి కాజాలదు.
ఏమాత్రము స్వాతంత్ర్యము గల రాష్ట్రములును
ఈబలమును సంపాదించుటకు పాటుపడియున్నవి.
ఒక్కపర్యాయ మా లోకములోని రాష్ట్రములలో
వేచివేచి ఇట్టి బలము ప్రస్తుతము కలదో ఆలో
చించిన యెడల మనకంటే నెంతో చిన్న రాష్ట్రము
లెన్నియో వ్యాపారనౌకాబలము కలవిగా కన్పట్టు
చున్నవి ఆంగ్లాభూమి, అధినివేజముల సంగతి
చెప్పనే యవసరము లేదు. అమెరికాసాయము
రాష్ట్రములకు చెందిన ఫిలిప్పైను దీవుల వ్యాపార
నౌకాబలము 1913 లో 191 ఆవిరి నౌకలు 489
ఇతరనౌకలునై యుండెను. ఆర్జెంటీనా, బెల్జియము,
బ్రెజిలు, చిలి, చీనా, క్యూబా, డెన్మార్కు,
హాలండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, గ్రీసు, ఇటలీ, జపాను,
మెక్సికో, నార్వే, పెరు, పోర్చుగలు, రుమేనియా,
రుష్యా, స్పెయిను, స్వీడను, తుర్కీ, ఉరుగ్వే ఈ
యెల్ల రాష్ట్రములకును కొద్దిగనో గొప్పగనో
వ్యాపార నౌకాబలము కలదు. మన పత్రికా
శాసనము ఏదేపు పత్రికా శాసనము
ననుసరించి చేయబడినదని సర్ హెర్బర్టు
రిస్టిగారు చెప్పిరో ఆ ఆస్ట్రీయా వ్యాపారనౌకా
బలంబును అపారముగా కలదు. తలగల దేశమను
కొనుదేశము ప్రతియొక్కరికిని తీరభూమికలదేని
వ్యాపార నౌకాబలము వెంటనేకలదు అట్టి నౌకా
బలములేనివారము మనము మాత్రము తోచు
చున్నాము. సంగ్రామకాల మగుటచేత నిప్పుడెల్ల
విధములను మనముచేయగల పనుల నాలోచించు
కొనునట్లే వ్యాపారనౌకలను సిద్ధమొనర్చుకొనుట
లోను మనము చేయవలసిన పనిని ఆలోచించు
కొనుట యవసరము. ప్రస్తుతము మనకు ఒకవి
యుండు అనుకూలముల నాలోచించుటయు అగ
త్యము. లోకపు వ్యాపార నౌకాబలము క్రుంగి
పోయి యున్న దనుటకు సందియము లేదు.
యుద్ధారంభమున స్వతంత్రముగా కొంతకాలము
తప్పించుకొని తిరుగులాడిన ఎన్నెనువంటి అల్లరి
యుద్ధనౌకలు కొంత వ్యాపార నౌకాబలమును
నశింపజేసినవి. ఆంగ్లా వ్యాపారమును స్తంభింపజేయ
వలయునను దురాశచే జర్మనీ జలాంతర్గాముల
నుపయోగించి ఎంతయేని వినాశమును కలిగించి
యున్నది. యుద్ధ నిమగ్న రాష్ట్రములు—ఉత్తమ
వ్యాపార నౌకాబలములు కల యట్టివి—తమ
వ్యాపార నౌకాబలములలో విశేష భాగమును
యుద్ధావసరములకు వినియోగించుకొనినవి, ఇం
కను వినియోగించుకొనుచున్నవి. ఈ విధముగా
నెంతయో వ్యాపార నౌకాబలము యుద్ధమునకు
ముందుండినది ఇప్పుడు లేనిదైనది. 'ఎకానమిస్టు'
అను పత్రికలోని ఈ క్రింది యంకెలు ఈ సందర్భ
మున నుపయోగకరములు.

1914 సంవత్సరమున రిజిస్టరయిన బలము	24,809,000
800,000	
క్రొత్తగా కట్టబడినది (మరింపు)	25,60,000

ఇంధనము	
ముద్దపట్టములు	1,520,000
సముద్రములు	
సహజ పట్టములు	550,000
పల్లసముద్రములు	
పట్టములు	134,000
శక్తువుల నౌకలు	
(ఇప్పటి వ్యాపారము)	
ముఠా పనికిరానివి	3,320,000
వ్యయము వారు విని	} 6,927,000
ముఠా నుండి	
(హానీ)	
వ్యాపారముకు	12,451,000
కవులముఠా బలము	13,158,000

ఈ లెక్కలనుబట్టి చూడగా సామాన్యముగా నిప్పుడు వ్యాపారమునకు బనికవచ్చు వ్యాపార నౌకాబలము మునుపటి బలములో పదింటి ఆరునంతులుగా నుండుట యశ్చమునున్నది యుద్ధ కాల మగుటచేత మరుష్యులు దొంగకపోవుట ఈ బలము నింకను తగ్గించుచున్నది. నౌకలకు శీఘ్ర ప్రయాణములు సాధ్యముకాక పోవుటచేత మంఠి బలక్షయము కలిగియున్నది. నిజ మార్లోచించిన యోధావృత్తి వ్యాపార నౌకాబలము మునుపటి దానిలో సగ మైనను కలకొలేదో యను సనుమానము పుట్టుచున్నది. అందువలననే అంచెకూలీలు ఒక్కొక్కేడ పదునొకండు రెట్లు కూడ పెరిగిపోయినవట. యుద్ధానంతరము ఈయెల్లపరిస్థితులను ఇట్లేయూడబోవు. ఇప్పుడు నిష్కలములైయుండు శత్రునౌకలు 3, 320,000 లక్షలలో కొంతభాగము యుద్ధోపయోగమునకు పెట్టబడియున్నను విశేషభాగము బయటికి రాగలదు. ఆంగ్లమిత్రుండలి పక్షమున యుద్ధోపయోగమున నుండు బలమును కొంత వ్యాపారరంగములోనికి రాగలదు. ప్రపంచములోని యెల్ల రాష్ట్రములును నూతననిర్మాణములను చేయగలవు. నూతననిర్మిత నౌకలు యుద్ధమున నెన్నియో కారణములచే నలుగురుండు నౌకల కంటె బలవత్తరములుగా నుండక మానవు. జర్మనీ అప్పుడే ఆలోచించి పెట్టుకొనినదల అట్టహాసంబగు వ్యాపారనౌకానిర్మాణము. దీనినంతయు నెదురుటకుతన మొదలింటి ప్రాముఖ్యమును నిలుపుకొనుటకు ఆంగ్లసామ్రాజ్యము వ్యాపారనౌకాబలనిర్మాణమునకు గట్టిగా పూనకయుండదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నీ పనిని ఎక్కువగా చేసికొనుటకు హైందవభూమికి విశేషావకాశము కలదు. హైందవభూమికి చారిత్రక ప్రసిద్ధియు వ్యాపారనౌకా నిర్మాణమున లేకపోలేదు. పందొమ్మిదవ శతాబ్దముయొక్క ప్రథమార్థమున హైందవవ్యాపార నౌకలే ఆంగ్ల వ్యాపారనౌకలకు నిదర్శనప్రాయములుగా నుండినవి. అంతటి చూన్నత్యమున నుండిన హైందవభూమి మరల వ్యాపారనౌకాబలసంపాదనమున తలయెత్తికొనుట కష్టము కాకూడదు. ఈబలనిర్మాణము ప్రభుత్వమువారిసానుభూతి యున్న వేగముగా జరుగుననుట నిజమైనను వారి మూలముగా జరుగునదికాదు. ప్రజ లిందుకు నడుములు విగించి ఆయత్తము కావలసియుందురు. నిశ్చయముగా హైందవభూమి ప్రాముఖ్యమును లోకమున స్థాపింప దలంతురేని భారతపుత్రులు వ్యాపారనౌకాబలంబును వెంటనే నిర్మించుకొన వలసియుందురు. ఈవిషయమునే మన బొంబయ సో

దులకు బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక బోధింప జూచుచున్నది. ఒక్క బొంబాయిసోదరులే కాక హైందవసోదరులెవ్వరైనను నీవిషయమునా బోధించవచ్చులే కావున మే మాంధ్రులయెకుట దీనినిక సాహసించినాము. విశాఖపట్టణము నొకాశ్రయమును దీక్షతో గోరు నట్టి ఆంధ్ర సోదరులు లేవుక ఈ సమస్యను ఆంధ్ర చింప నున్న చిరుబను. సాశయూప బనిలేదు. కార్యము సాగవలసి యున్నది. ఎవ్వరైనను సరియే, యెవ్వరో యొక్కరు భారము వహింపవలసి యున్నారు. ఈ భారము వెవ్వరు వహితురో యెవ్వరికి హైందవ న్యాయార నొకాదశమును పునరుజ్జీవంపజేసి పోషించిన యెందగలదో చూడవలసి యున్నాము.

నుదారు స్వామకళాశాల

మద్రాసు న్యాయకళాశాలకు సంబంధించిన సమ్మెట్టు తీరిపోయినది. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హిగారు విద్యార్థులకు హితోపదేశ మొనర్చినారు. తగిన అనుకూలములు కలిగియున్నందుచేత చించినారని వదంతి కలదు. విద్యార్థులు పెద్దల యాజ్ఞ శిరిసా వహించి కళాశాల చేరుకొనినారు. అయిన విద్యార్థులకు కొంతశిక్ష తప్పలేదు. అధ్యయనపక్షము పదిరోజుల హాజరు ఫలమును నమూనాగా వహింపవలసి వచ్చినది. శిక్షణయొక్క పటుత్వమును నిలుపుటకై దండన విధించుట కళాశాలాధ్యక్షులయెడ తప్పు గాదు. అందుచేత విద్యార్థులు కళాశాల కేర్పడియుండు సాధికార సాధుమునకు సంగతులు తెలుపకయే సమ్మెట్టిన వారగుటచేత కొంతశిక్ష యవసరమని యొప్పుకొనక తప్పదు. కాని ఇట్టిసాదర్భములలో శిక్షవిధించునప్పుడు గురుపదంబు దుడుకారు కాతన్య మే మాత్రమును పూనగూడదు. డేవిసు గారు ఎక్కువకఠినశిక్షలు విధించినారని మొర్రెప్పెట్టుకు సాధ్యము కాదేమో కాని శిక్షలు మాత్రము గురువుగారి సహజోదార హృదయమునకు నిదర్శనములుగా లేవు. ఏ రీతి వరత్తు నిర్బంధములు పేర్కొనక క్షమాపణపత్రము పంపనలసినదనుటయే యశావనునకు తగిన శాస్త్ర యగుచున్నది. క్షమాపణ పత్రము శిక్ష కాదందుచేసి విధించిన శిక్ష నాచుకాకముగా నుండి యుగిన ముంచిది. పది దినముల హాజరక్ష ఫలము పోషించుకొను విద్యార్థి ఆకస్మికముగా జబ్బుపడియెనేని పరీక్ష నే కోల్పోవలసిననాడు కావలసినప్పుడు. నే డేదో స్వల్పమైన మొర్రెప్పినా డని అట్టి పరిస్థితి ఆతనికి కల్పించుట అంత ముంచిది కాదు. కళాశాలాధ్యక్షులు ఈ విద్యార్థులకు ఒక్కరోజు హాజరు ఫలమును జరిమాన వేసియుండినను చాలియుండునని మాయభీతము. విద్యార్థుల తప్పు అనుభవ రాహిత్యమువలన కలుగుచున్నదికాక చేరు కాదు. అనుభవ రాహిత్యలోపమునకుబరువగుదండనవిధించుట క్రోధమానసమునకుదారిచూపుట యగును. స్వల్పదండనచే హెచ్చరికనిచ్చుటసరళప్రవర్తనకు దారిచూపుట యగును. డేవిసుగా రేరెండవమాగ్గానకనువర్తులగుచునే కాని పట్టంపులు స్వైకొనరని మేము తలంచెడియుంటిమి. ఇప్పటికినిమే మున్యథా తలంచువారము గాము. విద్యార్థులెల్లరును చేరిన పిదప డేవిసు గారు పదిదినముల దండనలో విశేష భాగమును త్రొక్కివేయుచురనియే మానవ్యము. చేరినట్టియు చేరబోవునట్టియువిద్యార్థులు ఈఫలము సంపాదించుకొను మార్గముననే ప్రవర్తించువని విశ్వసించుచున్నాము. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హి

ముగాదు విద్యార్థుల కష్టముల నపనయించుటకో
గూడ ఈ నష్టమును తగ్గించుటకును పాటుపడుదు
రని కోరుచున్నాము. ఎక్కువనేమి డేవిసు గారి
ఆలోచనా పరిశ్రమచేతను, న్యాయమూర్తి అబ్బ
రహీముగాది సౌహృదయముచేతను, విద్యార్థుల
సహజవ్యవస్థచేతను ఈ నగర న్యాయకళాశా
లాందోళము విఫలమయిపోయినదిగాని తుదిగానుటకు
మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము. కళాశాలాధ్యక్షు
లకును విద్యార్థులకును కలిగిన కలంకత తీవ్రమగునే
అదృశ్యమై పరస్పరభక్త్యనురాగములు మా
ప్లలునుగాక యని యెరుగుచూచుచున్నాము.

మానికలు తూనికలు

[illegible]

నూజావీడు | ట్రస్టు కేసు

ఈ వ్యాసోగమున మేష్ట్రీలు గారిచ్చిన తీర్పుయొక్క
సారాంశము మిగియుకపోదు || ప్రకటించియున్నాము. ముద్ద
య మావహాసి. పేంక పేర్శ్వరాధు గారిని మేష్ట్రీలు గారు
విడుదల చేసినారు. ఆనాడు సంభ్రాంతముగా విశ్రాంతి పురి
ప్రకటించినారు. పేంక పేర్శ్వరాధు గారి మిగిలిన వ్యూహము ఈ
తీర్పున కారందింతు ననుటకు సందియములేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్
యను సుహృద్ద్యమోహేంద్రుని వ్యాసోగము ముగిసిపోయి
సంపదించినది. ఈ వ్యాసోగమున కనుచు వ్యూహమును
ఇది వాసుదేవారకు వ్యక్త ప్రతిష్ఠాభవలకు ఉద్విగోగించి యుం
దిన కావ్యప్రేరేపణా మోహార్జితవాద యుండును"దా యని
లోను లనుకొనక యుండవలయు. పుష్పగ వైఖ్యములచే
సీ వ్యాసోగములోని పరిపక్షముల ప్రయోజనమును ఇంకను
పరిపూర్ణము చేసుక యుండు లేని అనియే తెలుగు ప్రజలముగత
పరిశేష. సీరాక్కపి హక్కుల సాధింప కాయుట మారి
తజాగాధిని పరులై పరిపక్షాల శక్తుల వాసుక్షముగా రుప
యోగించి క్షేత్రగాంతురు గాక మరి కోరదున్నాము.

[illegible]

బరోపా మహా సంగ్రామము

బాల్కను రంగము: వర్షాను బల్గేరియనులు వదలిపెట్టుట.

మోరోస్లోయ యుద్ధము : రుమేనియనులు పట్టుకొనుట.

యుద్ధకాలపరిమితి : రుమ్యసేనాని యభిప్రాయము.

[రైటరు ఏ జెన్సీ.]

ఇంగ్లాండు

మంత్రిగారు

యుద్ధరంగ సందర్శనము.

లండను, సెప్టెంబరు 10:—యుద్ధరంగము నుండి వైట్లరు విలేజుకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఆస్ట్రియను మంత్రిగారు యుద్ధరంగమున సందర్శించుట ఊహకి తగినీ చేయుటకే కాని ఇంకేవిషయమునకును గాదు. సేనానింగమునందున్న వైమానిక దళమువారిని మంత్రిగారు విశేషముగా హర్షించిరి. వారు మన సుండుకును సానుగ్రుల నిలువ స్థానములను పరీక్షించి మన కిరంగగుండ్లను, శత్రువులవద్ద పట్టుకొనిన గుండ్లను జాగ్రత్తగా పరీక్షించిరి. ప్రస్తుతము యుద్ధరంగమునకు బలియగుచున్న విశేష సేనానికహమును వారు కన్నులారాచూచి విమర్శించు నవకాశ మిప్పుడు కలిగినది. యుద్ధరంగమున గాయములు కలిగినవారిని మున్నగువారిని తొలగించు స్థానమున వారు విశేషకాలము గడిపి తురగాత్రులైన వారితో మాట్లాడిరి. వారు ఫ్రెంచుర్ పురమునుగూడఁజూచిరి.

లండనునందు నేలగుల్పబడిన విమానము

లండను, సెప్టెంబరు 8:— ఇటీవల లండనునగరమున నేలగుల్పబడిన విమానములో నిలిపివేయిన వైమానికలకు చేయబడిన ఉత్తరక్రియలకు, కెప్టెన్ ప్రయట్ హార్వెకును భేదమును ఆట్టునాములలోని “మ్యూయెస్ వాక్ డెన్ డాగ్” పత్రిక వ్రాసినది.

ఫ్రాన్సు

పరాసు బ్రిటిషు విజృంభణము.

లండను, సెప్టెంబరు 10:— సోమరంగమున పరాసు బ్రిటిషు సేనలు ముట్టడించుటకలన జర్మనుల యుద్ధవిషయ విశేషాలకు అత్యాశ్చర్యము గలిగినది. అన్నిటికంటె మన విమానములు వారికి మహాభయము గలిగించినవి. బ్రిటిషు విమానములు పక్షుల పిండులవలె ప్రాన్సు దెల్లియను నరహద్దుల వద్ద సున్నవనియు, ఆక్టోబరు 10 వైమానికపటాలములు జర్మను సానములను ముట్టడించెననియు వారు చెప్పుచున్నారు.

బ్రిటిషు రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—నిన్నటిరాత్రి 9 వ డ్లస్ హోగార్డు డెలివరీ:— స్విస్సీ కుర్చీయన జర్మనులు ప్రతి యుద్ధము సలిపి యోడిపోయి వెనుకకు పులిరి. నోవాహాపెల్లుకు దక్షిణమున శత్రుకందకములలోనికి మేము జొచ్చి శత్రువుల కిమిరకును నష్టమును గలిగించితిమి. గత 24 గంటలలో 350 మంది వైట్లరు, 3 మోర్కింగులను మేము పట్టుకొంటిమి. నిన్నటిదినము మేము ముట్టడి సలిపిన వెంటనే మన వైమానికులు మోర్కింగులను శత్రువులవై బ్రయోగించిరి. విమానయుద్ధము లనేకములు జరిగినవి. 3 శత్రువిమానములు నేలగుల్పబడి ధ్వంసము చేయబడెను. మిగిలినవి విమానములకు నుంచి దెబ్బలు కలిగినవి.

జర్మనులు ఈగలవలె పడిపోవుట

లండను, సెప్టెంబరు 10:— హాసునుండి ఈ క్రింది తంలివార్త కచ్చిరది:— 8 వ తేదీ రాత్రి శత్రువులు సలిపిన యుద్ధమున కయిబరు ప్యయముగా జరిగించెననియు, వాన్ హిండెన్బర్గ్ ప్యయముగా సేనలను నడవెననియు తెలియుచున్నది. ఫ్రాన్సెంబర్గ్, మెర్లెంబర్గ్, స్వాక్సను పటాలములు మూడు, ఏడుగంటలలో నాలుగుసార్లు పలవడెను, ఆపటాలములు మన కందకములలో నొక అంగుళ మాత్రమైన స్వాధీన

పొందుకొనజాలక విశేష నష్టముతో మఱిపోయెను. యుద్ధోద్యోగి యొకఁడిట్లు చెప్పెను. జర్మనులు ఈగలవలె రాలిరి. వెనుకటి పటాలములవారు తమ స్నేహితుల శవములపై నడచుచు ముందుకువచ్చి తమకాలమున తామును నేలగుడిరి. బహుశః ఎంతనష్టము గలిగినను వెనుదీయవలదని హిండెన్బర్గ్ ఆజ్ఞాపించి యుండును.

12 వ స్వాక్సను సేనకు విశేషనష్టము గలిగినది. ఆ సేనలో నొక పటాలము పూర్తిగా తుడిచివేయబడెను. 200 గజముల స్థలములో 400 శవములుండెను.

జర్మనుల వ్యర్థ ప్రయత్నములు

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది. బెర్లికి వైపుతిభాగమున రెండు జర్మను ముట్టడులు నిశ్చేషముగా భగ్నమయ్యెను. పరాసు వైమానిక పటాల మొకటి శనివారమునాడు 40 సార్లు పోరి శత్రువులకు చాల నష్టము గలిగించెను. శనివారము నాటి రాత్రి పరాసు విమానములు 480 బొంబులను సాన్, హామలందును, వెరోనుకు దక్షిణమునను వర్షించెను. అనేక స్థలములందు అగ్ని కలిగెను.

శత్రువుల పరియుద్ధములు

లండను, సెప్టెంబరు 11:— ఈ సందర్భాన్ని మున్ డ్లస్ హోగార్డు 3 ట్లు ప్రకటించిరి:— స్విస్సీ రంగమున శత్రువులు రెండుసార్లు ప్రతియుద్ధములు సలిపి యోడి వెనుకకు మరలిరి. మాకెట్, మైదానమున పోడియరీను ప్రాంతములందు శత్రువులు పూనిక ముట్టడినవి. కాని వ్యర్థమైరి. నోవిల్లి ప్రాప్తి, లాబానీకాలవల ప్రాంతమున శత్రుకందకములలో మేము ప్రవేశించి అనేకులను చైదుచేసితిమి.

రుష్యా

రష్యను విజయములు.

పెట్రోగ్రాడు సెప్టెంబరు 10:— శత్రువులు హాలిక్ నుండి వెనుకకు పోవుచు అక్కడనున్న కోటల నన్నిటిని ధ్వంసము చేసి పోవుచున్నారు. స్విస్సీ సదికై సున్న వంతెన ప్రేల్మివేయబడినది. రష్యనులు ఏడవవైపు నుండి అగ్నివర్షమును గురిపించుచు వెనుకకు పోవుచున్న శత్రువుల కిమిరకును నష్టమును గలిగించుచున్నారు. రెండు వైలుబండ్లు ధ్వంసము చేయబడినవి.

హాలిక్ ముట్టడి.

లండను, సెప్టెంబరు 8:—రష్యనులు 10 మైళ్ల సేనాముఖముతో స్విస్సరునది మీదికి విజృంభించుటలో హాలిక్ ముట్టడి యొకభాగము. నది కుత్తరమున నున్న రైలుమార్గము రష్యనులవశమైనది. హాలిక్ పుర నుంతయు దగ్ధమగుచున్నది. పురమునకు తూర్పు-పశ్చిమద్ద రైలుమార్గమున నదిమీదుగా స్థానిస్తాకు పోవుచున్నది. రెండవవంతెన నది, కెగసు 30 మైళ్ల దూరమున నున్నది. ఇదివఱకు నిర్ధారణము చేయబడిన స్థలమునకు మన సేనలు వెనుకకు మరలిననది బెర్లిను నగరమునందు ప్రకటించిరి.

లండను, సెప్టెంబరు 9:— నది కడ్డముగా ఇంచుమించుగా ఉత్తర దక్షిణములుగా నీలాలిపోనది ముఖద్వారము నీటికు బలియ స్థానమున శత్రువులు తమ పంక్తుల సేగ్గుతముకొనిరి. ఇప్పుడు స్విస్సరునదికి దక్షిణముననున్న రష్యనులు హాలిక్ పురమును పూర్తిగా దగ్ధము చేయుచున్నది విశేషములు వ్రాయుచున్నారు.

జర్మను పశ్చిమపంక్తి

జర్మనులు రుషి పశ్చిమ పంక్తిని తగ్గింప గనియు, బహుశః నాలిషియా రంగమును వదలివేయుచుననియు, మార్స్లు సంటిక్ గారు చెప్పుచున్నారు.

రష్యను సేనాని యభిప్రాయము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—రష్యను సేనాని యగు జనరలు బ్రస్లాఫ్ గారిలో “డెయిలీ క్రానికల్” పత్రికా ప్రతినిధి మాట్లాడగా “ఆటయందు నాలిచితిమనియు, మరల వచ్చు ఆగస్టు మాసముతో నంతయు ముగియుననియు” వారు చెప్పిరట.

రుమేనియా

బల్గేరియను పరాజయములు.

బుఖారెస్టు, సెప్టెంబరు 10:— బజార్జిక్ వద్ద రష్యను రుమేనియను సేనలు బల్గేరియను సేనలను వెనుకకు దటవించి 8 వ తేదీ నాడు అధికారులు ప్రకటించిరి.

విండిన్ వెలాంకాముట్టడి.

బుఖారెస్టు, సెప్టెంబరు 11:— రుమేనియనులు రహోవా. విండిన్ లాంపెలాం కాలను పురములను తీవ్రముగా ముట్టడించుచున్నారు. ఈ రెండు పురములను దగ్ధమగుచున్నవి.

బాల్కను

వర్షా రంగము

బల్గేరియనులు వదలివేయుట

పెట్రోగ్రాడు, సెప్టెంబరు 10:— బల్గేరియనులు వర్షాను వదలివేయుచున్నారు.

మోరోస్లోయ యుద్ధము.

బుఖారెస్టు సెప్టెంబరు 10:—10 వ తేదీ నాడు అధికారులిట్లు ప్రకటించిరి:— టోప్లిజాకు పశ్చిమమున మోరోస్లోయయందు తీవ్రమగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. మేము చిక్కెరిడా యను పురము నాక్రమించుకొంటిమి. గూర్జికోపురముపై శత్రువులు శతఘ్నివర్షమును గురిపించుచున్నారు. మన వైమానికులు రష్యులకు పురముపై బొంబులువేసిరి.

బల్గేరియా రాజు

కెయిజరువద్ద కరుగుట

ఆంస్తాడు, సెప్టెంబరు 10:— బల్గేరియా రాజు గారు కెయిజరుతో మాట్లాడుటకు తూర్పురంగమునకు బోయిరి.

రెండుపట్టణములు రష్యనుల వశ మగుట

లండను, సెప్టెంబరు 9:— డెయిలీ మెయిలు పత్రికా ఏథెన్సు విలేజుకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— సెర్వియాలోని నెగోటిన్ అనుపురమును, బల్గేరియాలోని బాల్కను రైలు మార్గమునకు 60 మైళ్ల దూరముననున్న వేడిన్ అనుపురమును రష్యనులు వశపరచుకొనిరి. ఇదివఱకు రష్యను లెవ్వరు సీప్రాంతములందుండిరి యనుకొనలేదు. ఈవిషయము నిజమైనదియు నికను తెలియుటలేదు.

గ్రీసుదేశపు భావిరాజనీతి

లండను, సెప్టెంబరు 7:—ఎస్పెన్సెజి కంసెనీ కో వెక్ హేగను విలేజుకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: కాబ్జెల్లెను రాజుగారును మిత్రమండలి ప్రతినిధులును 6 వ తేదీని మిత్రమండలి సభకు బోయిరినియు, ఆ సభయందు గ్రీసుదేశపు భావిరాజనీతి నిర్ధారణము చేయబడెననియు బెర్లిను తంలివార్తలు సుడువుచున్నవి.

హోర్ హోఫ్ ముక్

బంధింప బడుట.

లండను, సెప్టెంబరు 7:— హోర్ హోఫ్ ముక్ అనునతడు బంధింపబడెనని ఏథెన్సు నగరమునుండి తంలివార్తవచ్చినది.

టర్కీ

తురుష్కుల యుద్ధ వయస్సు.

లండను, సెప్టెంబరు 7:— సేనయందు పనిచేయ దగిన తురుష్కులు 50 సంవత్సరములవఱకు హెచ్చుచేసి రని రైటరుకు ఏథెన్సు విలేజుకు వ్రాయుచున్నాడు.

దేశీయ తంత్రీవారలు

(మా స్వకీయ విశేషముల యొద్దనుండి)

సంఖ్య

రయిలువే గార్డుపైని కేసు.

జి. వి. పి. రయిలువేగార్డు ఫ్రాంకింగ్ గారు తన్ను కమముగా గొట్టి గాయములు తగిలించెనని దేశాయి అను ప్రత్యేక తెచ్చిన కేసు నిన్నటిదినము విచారించబడినది. ఘట్టం పక్షమున బవన్ గారు వాదించుచు రయిలువే ఉద్యోగుల చారమువలన ముద్దులు అట్లు చేసిరిని చెప్పిరి. మధురదాస్ అంధుడు అనువాని కేసులో ఒక బాటికొరకు ప్రత్యేకముగా యిలుబుడ్లను నిలువయుంచుటకు రయిలువే వారి కధికారము లదని సింధుదేశపు న్యాయసంఘమువారు తీర్పు చెప్పిరి.

అమాటలను విని సింధుదేశపు కోర్టులో ఆతీర్పు చెప్పిన పిమ్మట గాక ఆతీర్పు ఈకోర్టునందును వర్తించనందున సమంజస మని మేజిస్ట్రేటు గారనిరి.

యూరేషియనులకును యూరేషియనులకును బుడ్లను నిలువయుంచగూడదని రైలువే శాసనమున నెక్కడను ఖచ్చితముగా లేదని బవన్ గారనిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు—ఈ ప్రకారము రైలువే అధికారుల ప్రత్యేక బాతులవారికి ప్రత్యేకముగా బుడ్లు నిలువయుంచుట కధికారము యున్నయెడల, అట్టి సూత్రము నతిక్రమించినయెడల యేమిటి?

ఈ కేసుకు 101 (1) సెక్షను వర్తించుననియు, ఫిర్యాది యను వారి స్నేహితులును తెలిసియే అక్రమముగా కూడని ఫలమునకే ఈ ప్రయాణికుల సౌకర్యముల కాటంకముగలిగించు చున్నవనను 161 సెక్షను క్రింద గార్డు చర్య తీసికొనవచ్చు ననియు బవన్ గారనిరి.

యూరేషియనులకును, యూరేషియనులకును ప్రత్యేకముగా బుడ్లను నిలువయుంచు విషయము కంపెనీవారిచే నిర్ణయించబడినవలె జనరలు గారిచే నామోదించబడలేదనియు క్రమచర్యయందు అట్టి అచారమునుటవలన రైలువే అధికారులకు అట్టి ప్రత్యేకాధికారము కలుగజాలదనియు, అట్టి చర్యవలన ప్రయాణికులకు ప్రభావాహిత్యమునకు కష్టముగలుగుచున్నదనియు వెలింకారుగారు ఫిర్యాదిపక్షమున చెప్పిరి. కేసు విచారణకు వాయిదా వేయబడినది.

మెసపోటామియా యుద్ధము.

టైముస్ ఆఫ్ యిండియా పత్రిక వివర్ణనము. బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10.—“టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక క్రిందటి వార్త పత్రికలో యుద్ధమును గూర్చి వ్రాయుచు రాజ ప్రతినిధిగారు క్రిందటి వార్తము సామ్రాజ్య శాసన సభలో నిచ్చిన ఉపన్యాసమును కొంతవడి వివరించి నది. యుద్ధములో ఇండియా చేసిన సహాయమును గొంతెక్కు కొనియాడి మెసపోటామియా రణరంగమును గూర్చి వ్రాయుచు నిటుల చెప్పుచున్నది:—“కొన్ని సంవత్సరములలో ననుకున్న దానికంటె సభికుముగా విజయము వడసి నప్పటికిని మన మీ కొలది జయములతోనే సంతృప్తి నొందిన జర్మనుల దృఢ ప్రయత్నము నెప్పటికిని జయింప జాలము. సింహ సగరవాసుల కంటె మానంబి పశ్చిమతీర వాసు లీ సంగతులయొక్క నిజ

జర్మనీ

స్విట్జర్లందు, జర్మనీ.

లండను, సెప్టెంబరు 10.—జర్మనీదేశ మిప్పుడు స్విట్జర్లందును రాక్షసిబాగును, దసాయనిక వస్తువులను సురభరా చేయుచు జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను ఎద్దులను పంపునట్లు చేసికొనుచున్నది. బెర్లిన్ నగరమునందు రాబోవు వారమున ఒక్కొక్కనికి 60 గ్రాముల వెన్న సుభరా చేయబడునట.

జర్మనీయందు భోజన సామగ్రి.

లండను, సెప్టెంబరు 11.—జర్మనీలో పంటబాగుగా నున్నదనుట అసంభావ్యమనియు, కూలీయును, ఎరువులును తక్కువైనందువలన పంట ఎక్కువ కాజాలదనియు జర్మనీయందు భోజన సామగ్రిల విషయములను జూచుచుండ్రు కొన్ని ఖచ్చితముల విషయమున మాట్లాడుచు జెప్పెను. బెర్లిన్ నగరమునందు ప్రతిమనుష్యునికిని ప్రస్తుతము 1/2 పౌండు మాంసమును, 9 పౌండు ఉరలగడ్డలను ఇచ్చుచున్నారట.

నీలి వధిక్కుముగా దెలసికొనగలరు. గాయములుపడిన వైనికులు జబ్బుపడినవైనికు లెల్లప్పుడు వచ్చుచునే యుండును. యుద్ధ వార్తలెల్లప్పుడు మా చెవుల నుట్టొప్పించుచునే యుండును. అందుచే హిమాలయ పర్వతములలో నొక ఊరు వాసముందు వారికంటె మాకు యుద్ధవార్త లధికముగను, యధార్థముగను తెలియగలవు. అందుచే మెమ్ముఫర్డు ప్రభువుగారు చెప్పిన సంగతులు యధార్థమని మేము వస్తుబాలము.” అని చెప్పుచు కొన్ని సంగతుల బద్ధములని నివర్తనములు జూపుచు, వారికి తెలియని సంగతుల కొన్ని చెప్పుచు తుదకు, “రాబోవు ఫలితము నాలోచించి చూడగా ఇప్పటికి ఇండియా చేసిన సహాయము కూన్యమేయని మా యుద్ధజేము. మనము చేయదలచినంత చేసితిమా? కేయించున్నామా? లేదు. అంతకుతప్ప జవాబు చెప్ప నేరము. మనము చేసినదానిగూర్చి పలుమారు కుమ్మరితర్కముచే కాలము వ్యర్థముచేసిన మనము చేయగలిగినంత సహాయము చేయకయే, కొలదిమాత్రపు సహాయముతో సంతృప్తి నొందవలసినవార మగుచున్నాము.”

మెయిలు స్త్రీమరు.

గత మాసము 25 వ తేదీ సీమ టపాలతోను 120 మంది ప్రయాణికులతోడను, వచ్చుచున్న “సాల్వేజ్” అను మెయిలు స్త్రీమరు నిన్నటి రాత్రి బొంబాయికి వచ్చినది.

సీమ టపాలు.

సీమటపాలు దేశపు వివిధభాగములకు దిసికొని చెన్నపురికివచ్చు ఎక్స్ ప్రెస్సుబండి ఈదివము ఉదయము ౧౦ 3-10 నిమిషకు బొంబాయినుండి బయలుదేరినది.

బంగాళీ

రాల్ బదర్పు జనపనార వ్యాపారము.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11.—రాల్ బదర్పునారు దండీయందు జనపనార వస్తువులను జేయు ఉత్తరువులను దిసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు రాల్ బదర్పునారితో చేసికొనిన ఏ రాష్ట్రము గురించి వంగదేశ వాణిజ్య సంఘమువారు సభ్యుల కందరికిని ఉత్తరములను వ్రాసిరి. జనపనారను ఎగుమతిచేయు సంఘమువారు తీసికొనిన చర్యయును ఈ ఉత్తరమునందు నూచింపబడినది. ఎగుమతిచేయు సంఘమువారితో తంతిమాలమున నుత్తర ప్రత్యుత్తరములతో జరిగినవెనుక, రెవ తేదీని వంగదేశ వాణిజ్య సంఘమువారు ఈక్రిందివిధమున లండను వాణిజ్యసంఘపు తూర్పుఇండియా కాఖనారికి తంతివార్త నిచ్చిరి. “ఈసందర్భమున వంగదేశ వాణిజ్యసంఘమువారి యసమృత్తిని గూర్చి మీతూర్పు ఇండియా కాఖనా రసమృత్తి తెలిపి యూరకుండు లేమియు తృప్తికరముగా లేదు. మీ యసమృత్తిని జూపుచు, మీ యసమృత్తి కనుగుణ్యముగా తీవ్రముగా పోరుచునది ఈ సంఘమునారు తలంచుచుండిరి. అట్లే ఇంకను కోరుచున్నారు. లండను జూటుసంఘమునారు చేసెడు సమాధానము జనపనార ఎగుమతిసంఘమువారు నూచించిన కారణముల వలన అసమంజసమును, దుష్టమునై యున్నది. బ్రిటిషు కంపెనీలు ఈ సందర్భముల కలన పువు ప్రతిష్ఠలను గోల్పోవు నను విషయమును మీరు సూచిపోవు చున్నారు. ఈ విషయమును హిందూ దేశ కార్యదర్శి గారికి విశేషముగా జెప్పి రాల్ బదర్పు కంపెనీ వారి తోడి యేరాష్ట్రము రద్దుచేయింపఁ బ్రయత్నింపవలయును.” 7 వ తేదీని లండను వాణిజ్యసంఘమువారిట్లు తంతివార్త పంపిరి:—“జనపనార సంబంధపు ఏరాష్ట్రముగూర్చి లండను వాణిజ్య సంఘపు ఉపాధ్యక్షుని ఆధిపత్యముక్రింద తూర్పు ఇండియా కాఖనారి ప్రత్యేకసభ చేయనిశ్చయింపబడినది. సభ సెప్టెంబరు 11 వ తేదీని జరుగును. అంతలో ఈసందర్భమున మారువచ్చిన తంతివార్తల నన్నిటిని హిందూదేశ కార్యదర్శి గారికి పంపితిమి.” 1 వ తేదీని జనపనార ఎగుమతి చేయుసంఘమువారు సభ చేసి లండను జూటుసంఘమునకు నుజుల తంతివార్త నియ తీర్మానించి తంతివార్త పంపిరి.

బంగాళీ పటాలములు.

ఒక ఉత్సాహ కరమగు సమావేశము. కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11.—ఈ సాయంత్రము ఘోర నాటక కాలయందు బాబు మోతీలాలు ఘోషగారి యజమాన్యము క్రింద నొక సభ జరిగినది. సేనయందు కేరటకు నమూన చేయబడిన వారందఱును వచ్చిరి. ఇదివఱకు యుద్ధ రంగమున బంగాళీలకు విశేషమగు ప్రఖ్యాతి యుండెననియు

ప్రస్తుతము వారి పూర్వోహిహాసముల నివర్తన పూర్వకముగా జూపి శౌర్య సాహసములను బ్రకటించి తమ పూర్వ గౌరవమును గాపాడు కొనవలయునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

బంగాళీల గౌరవ మంతయు ప్రస్తుతము ఏర్పడువ బడిన బంగాళీ పటాలముల చేతులలో నున్నదనియు, తమ శౌర్య పరాక్రమముల వలన బంగాళీలకు పేరు జెచ్చునది ఈ పటాలములే యనియు జి. చౌదరి గారనిరి. చౌదరిగారి తమ్ము లిద్దఱు ప్రస్తుతము యుద్ధరంగమున పోరుచున్నారు. డాక్టర్ మల్లిక్ గారును, డాక్టర్ సర్వాధికారును స్వల్పవిస్తాసము గావించిరి. అక్కిడనుండి బంగాళీ పటాలములవారి నందఱిని సభ్యు లాకీర్వదించిరి.

సంగళివారము నాటిరాత్రి ఈపటాలములలో కొందఱు తర్ఫీతుకు పంపబడుదురు.

పంజాబు

ఉరుదు “బులిటీను” పత్రిక.

ధరావత్తు నడుగుట. లాహోరు, సెప్టెంబరు 11.—పంజాబీ పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. ఉరుదు “బులిటీను” ముదించు ముద్రాలయాధికారి వద్దనుండి జిల్లా న్యాయాధికారి పత్రికా శాసనము క్రింద రూ 1000 లు ధరావత్తు గోరెను. హిందూ పవిత్ర గ్రంథములు గూర్చి అన్యనత స్త్రీలు చెప్పిన సంగతులు తర్కించుటలో కొన్ని చోట్ల సహృదయులకు బాధకరముగా నుండెడివి. అందును గూర్చి ఈ పత్రిక వాద ప్రతివాదములు చేయ నారంభించెను. అందులో కొన్ని వ్రాతలు వంద నాళ్లము లగుటచే నీ ధరావత్తు కోరబడెను.

బీహారు

రాజదోహపు కేసు.

లక్నో, సెప్టెంబరు 11.—ఇండియా సంరక్షక శాసనముక్రింద రాజ దోహపుగా నాలోపింపబడిన రగూబిల్ ప్రసాద సింగుగారి కేసును స్పెషలు కమిషనరులు నేటిదినమున విచారించ ప్రారంభించిరి.

సుప్రీమ్ అహమ్మదుగారు ప్రోసిక్యూషను తరపు వకీలుగావచ్చి, కేసు సాధారణముగా నున్నను, నిష్ఫలమైన రాజభక్తిగలవారని గొల్పించు బీహారుజనులయొక్క యంతరీ వినియాలమున హరించి పోగలదనియు, చెప్పిరి. ఈ కేసులో జరిగిన సంగతులు సాక్షులు మూలకముగా వ్యక్తమైనపుడు వారు మిక్కిల ఆశ్చర్యము నొందగలరనియు జెప్పిరి. సాక్షి విచారణలన బంగళా, సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి కొంత మంది తుంటరులు బీహారులో ప్రవేశించి యీ యల్లకల్లోలము నకు కారకు లయినటుల వ్యక్తమయ్యెను. అటులవచ్చిన తుంటరులలో, వాచానీయందు శత్రువడసేయున్న యొకతుంటరి సహవాసముచే నుద్దాయి చెడిపోయినటులను, అతడు స్వేచ్ఛా పత్రముల పంపి చెట్టినటులను, తాను విద్య నేర్చు శిష్యుని నిండ్రియగు డే పూర్వ టీ క తెత్తరు గృహమునుండి కవాల్యరు తు పాతుల నపహరింప బ్రయత్నించినటులను, బీహారు పైనికుల రాజభక్తిని జెఱుప బ్రయత్నించినటులను, రెవ అరెస్టునకు కొలదిదినముల క్రింద టనే ఆలహాబాదులోని 113 వ రెజిమెంటులో బ్రవేశించినటులను, ఇంగ్లీషువారిని దేశమునుండి రేమిమేయుటకు తగు మార్గముల నయగోరుటయు పైనికులకు చెడుబోధనలచేయ నివృత్తింపటయు. అందులకు ముఖ్యకారణము లై టులను కేసు స్వభావము తేటపడెను. కొంతసాక్ష్యము నమూన చేసి కొనిన జీదను నానిపై సేను స్థాపించబడెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిని నాదించసాగెను. కేసు విచారణలో నున్నది.

నాగపురము

న్యాయవాది మోసముచేయుట.

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 11.—అమరావతిలో న్యాయవాదికృత్తి చేయుచున్న ఎన్. కె. గాడ్సేలుగారు తన వద్దకువచ్చిన నొకసాక్షి వారిని మోసగించుటవలన అయిక సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు, రూ 500 ల జరిమానాయన సంపాదన జేసెను. అందుపై గాడ్సేలుగారు అపిలు చేసికొనగా అడివనలు నాడెషియలు కమిషనరు పైకిగోగారు సేనమున శిక్షయు నిర్దుపరచి, జరిమానాసామ్యము తిరిగి యిప్పించివేసి కాని న్యాయవృత్తికలంకక వట్టుముక్రింద గాడ్సేలుగారి కే విచారించబడెనున్నది.

ధర్మ

ఇండియా యూనియను బ్యాంక్ కేసు.

ధర్మ, సెప్టెంబరు 11:— ధర్మలో స్థాపించబడిన యిండియా యూనియను బ్యాంక్ వారు 1914 ఆక్టోబరు 4వ తేదీన కంపెనీ లెక్కలను బాధ్యుగా వైసలు చేయటముగాను బి. సి. సాంధ్యగారు నియమించిరి. వారిని యుద్ధమునండి తప్పించివేయటముగా కొంతమంది అప్పుదారులు ధర్మనగరము జడ్జిగారికి నొకాస్తును పంపుకొనిరి. జడ్జిగారు కేసు విచారించి వారిని తప్పించివేసి మరయొకరి నాధికమునందు తీర్మానించిరి. వారిపై కంపెనీవారు చీఫ్ కోర్టులో నడిపించిరి. 1916 మార్చి 9 తేదీన క్రింద కోర్టువారి తీర్మానము వద్దచేయబడిన కేసు నువల విచారించు వద్దరు వోకబడినది. జూలై 24 వ తేదీన పాంధ్యగారు నువల ఆ యుద్ధమున నియమించబడిరి. ధర్మలో అప్పుదారుల వోకబడు, ఆడిటరును, సాడ్ అఫీసు అకౌంటెంటును, అగు కంపెనీ జనరలు మేనేజరుగారి పై బి. సి. సాంధ్యగారు ఆగస్టు 2 వ తేదీన ధర్మ జిల్లా కోర్టులో కొన్ని లెక్కల లెక్కలను గూర్చి దావా తెచ్చిరి. అనేక వాదనలు గడచిన పిమ్మట జిల్లా జడ్జి సి. ఎల్. డండూగూరు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీన కేసు విచారించు వారంభించిరి. అందు పాంధ్యగారు మొదటినుండియు జాగ్రత్తగా నడచుకొను లెక్కలను పరిష్కారము ప్రారంభించినట్లుల న్యుక్తమయ్యెను. 9 వ తేదీ వాయిదావారి జనరలు మేనేజరుగారు కోర్టుకు రావేను. కంపెనీ బోర్డులలో ముఖ్యుడగు వెయిట్ హామ్యుదయ్యయ్యలు తాను రూ.55,000 లకు ప్రాతినిధ్యము ప్రాప్తమునకు ప్రతినిధులగుననికొక గవ్వయైన ముట్టలేదని చెప్పెను. లెక్కినబోర్డుదారులు రావురాజులూ, నానాదాసూలు మొదలగువారు. 12 వ తేదీన వాయిదా వేయబడినది. జనరలు మేనేజరుగారి క్రాసుపాపాణకు ప్రజల తులనలో నెచియున్నాడు.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధ వార్త.

సింలా, సెప్టెంబరు 11:— 9వ తేదీన ఆ క్రింది ప్రతినిధి హిందూజాతి గాజియూ గావ్యవర్తిగారి యుద్ధముండి గాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:—

ఆంగ్ల సం॥ము.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మార్పులమీదు లేవు. ఇరుపక్షములకు ను అతి తీవ్రముగా కింగియుద్ధము జరిగినది. గిన్నీకి ఆగ్నేయమున బ్రిటిషువారు శత్రుకంధకములను ముట్టడించి శత్రువుల కపటమిచ్చిన గవ్వమును గలిగించిరి. జన విమోచములు పది శత్రువిమోచకాలపై జయప్రదముగా జింబులువేసి తిరిగి వచ్చినది.

పరామర్శము.

సర్వముల పర్వముండి పాల్వెనకు జి.జి.జమునకును, కర్మాండ్ ఓల్డ్లర్లు పాల్వెనకు వదులు జర్మనులు దిక్కుముగా నేర్పడి ప్రతి యుద్ధములు సరిగిరి. ప్రతి ముట్టడికిని ముందు తలెత్తుకొనును గురిపించిరి. కాని పరామర్శ వాము జయించిన స్థానమున దృఢముగా నిలుపుకొనుచున్నారు. వెర్మాండు ఓల్డ్లర్లు గ్రామములందు పరామర్శ వారు ముందుకువచ్చిరి. వెర్మాండుగ్రామమునందు పాపి హుటిక్ మెంచిన ప్రాంతములందు పరామర్శ వారు నాతరముగా జయించిన స్థలములకు జర్మనుల నెకనారులు ముట్టడించిరి. ఇక్కడను పరామర్శ వారు శత్రువాదములను నిలుపుకొనుచున్నారు. ఇయోమాంటుకు ఆగ్నేయ భాగమున పరామర్శ వారు ముందుకు వచ్చిరి.

ఇటీవలి సం॥ము.

సగుణ లోయ యందు ఇటలీవారు ఆస్త్రీయనుల ముట్టడిని ధర్మముచేసి బూఫావా దోలోమైల్స్ పర్వతముఖము లందు ముందుకు పోగుచున్నారు.

యన్యూ సం॥ము.

వ్యవస్థాపక ప్రేక్షకుల ద్వైవానాధి ఎడమగట్టున రష్యనులు నియమించిన స్థానములను జర్మనులు ముట్టడించిరిగాని రష్యనులకు భయపడేయబడిరి. కోనెలకు శూన్యమైన 23 మైళ్ల దూరమున శత్రువుల ముట్టడి ధర్మపక్షమున జరిగెను. హుటిక్ కు ప్రేక్షకుల పిలవించినవలయుద్ధములను అనన్యమందము జయప్రదముగా పోగుచున్నది. నది కుడివైపున శత్రువులు తీవ్రముగా పోగుచున్నారు.

హిమేనియారంగము.

ట్రాన్సిల్వేనియా యందు గెండ్రాఫాములలో ఆస్త్రీయనులు ముఠల వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. హిమేనియనులు వెల్లో సెనెనుండి హాత్ జాగ్ వజరును, కాఫ్ జరిదానుండి హార్టిటా వజరును ముందుకు పోగుచున్నారు.

దోబ్రీచ్ ప్రాంతమున జర్మను బల్గేరియను సేనలతో రష్యనులు తీవ్రముగా పోరుచున్నారు.

సెలోనికారంగము.

సెలోనికారంగమునందు తీవ్రముగా కింగి యుద్ధము జరుగుచున్నది.

తురుష్కారంగము.

మువెకు వాయవ్యమున తీవ్రముగా మహాయుద్ధము పోగుచున్నది.

నూజివీసు ట్రస్టు కేసు.

మా ప్రత్యేక విలేఖరి యొద్దనుండి:—
బెజవాడ సెప్టెంబరు 11:— ఈ కేసులో మద్రాసు ఆయిన మాదాపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారిని విడుదల చేసితిమని మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువుసంగిరి. కిర్యాది తాను తెచ్చిన కేసును బొత్తిగా రుజువుచేసి కొనలేక పోయినందున, ట్రస్టుసామ్యము ముద్దయ వినియోగించు కొనవలయుననెడి దురుద్దేశమును కలిగి యుండలేదనియు, ఈ ట్రస్టును స్థాపించుటకై వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారే కారణభూతులనియు, స్కూలు వనైరాలకు ట్రస్టుతాలుకు నిలువ సామ్యు లేనికాలములో వెంకటేశ్వరావు గారు స్వంతముగా సామ్యము నెట్టుబడి నెట్టి స్కూలును అభివృద్ధికి తెచ్చినందున, ముద్దయచాల ఆస్తిని కలిగియుండినవాడగుటచే ఈ ట్రస్టు తాలుకు స్వల్పమొత్తమును హరించవలయుననెడి దురుద్దేశము ఆయనకు కలదనుట కూడదనియు, ముద్దయ తాలుకు రంగాపురము పుయ్యూరు చితాలు కోర్టులోనున్నను ఆ లెక్కలను కిర్యాది ఆడిటు చేయించి యుండలేదనియు, అటుల ఆడిటు చేయించిన పక్షమున ముద్దయవద్ద ఎంతసామ్యమును ఉన్నదిని తేలియుండుననియు, అటుల ఆ లెక్కలను వదిలి తెలిమ్యా లెక్కలలో నగనపడుచున్న నిలువలను ముద్దయవద్ద నిలువఉన్న సామ్యము కనుగొన జాలమనియు మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువునకు దురుహించుట యున్నది. మేజిస్ట్రేటుగారు రి గంటలకే కోర్టుకు వచ్చెదమని చెప్పియుండుట వలన ఆంతకు పూర్వమే జనులు గుంపులు గుంపులుగా కోర్టు అంతయు నిండియుండిరి. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు రి గంటలకు వచ్చిరి. ఈ యెడగంటలలోను ప్రజలు అత్యాచార తతో నుండిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కోర్టులో కాలు నెట్టునరికి కోర్టుహాలు, వరండా అంతయు జనులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. ముద్దయని విడుదలచేసితిమని మేజిస్ట్రేటుగారు రునరికి జనులలో నొకవిధమైన సంతోషము వెలువడినది.

తరువాతి తంలి వార్త.

బెజవాడ, సెప్టెంబరు:— ప్రాంతీయమంతరపున ధారాల్వక్ గారు మూడు దినములు వాదించిరి. రంగాచారిగారు రానందున బి. రామదాసు గారు 7 వ తేదీ యంతయు ముద్దయ పక్షమున వాదించిరి. రంగాచారిగారు 8 వ తేదీనవచ్చి ఆ దినమంతయు వాదించిరి. 9 వ తేదీన మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్దయ లెక్కలను సక్రమముగా నుంచుచుండెననియు, తనచేతి నుండి సామ్యువ్యవహారముచేసి ట్రస్టువ్యవహారములను సలక్షణముగా జూచుచుండెననియు తీర్పునెప్పి కేసుకొట్టివేసిరి. పూర్వపు రాజుగారు ట్రస్టు లెక్కలను ముద్దయ సక్రమముగా నుంచెననియు, జాగ్రత్తతో పనులుచూచుచుండెననియు యోగ్యతా వాక్యములు ప్రాసించున కొద్ద ఆ ట్ వార్డు వారు ముద్దయ కి ట్రస్టు వ్యవహారముల నిచ్చిరి.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-8	వెల 0-12-0
కస్తూరి తుల ౧ కిరూ 30-౦౦	
జలాబిమాత్రలు. నూజివీసు	0
సు దిగితైలము. ముఖ కాంఠికి	0 8
జంతువాలిహరి. ఎమిడిలకు	0 8
దంతతులహరి. పండ్లపొలుకు	0 8
కస్తూరి నూనె. చెవిపొలుకు	0 8
సైతాంజనము. కింగివ్యాధులకు	0 4
అమృతాంజనంధిహో, మదరాసు.	

వృత్తాంత లెఖన.

గుంటూరు వార్తలు.

మా స్వకీయా పత్రమున వద్దనుండి.

మ్యునిసిపల్

గుంటూరు సెప్టెంబరు 10 — మా మ్యునిసిపాలిటీలో సంగడిగుంట వార్డుకు ముగ్గురు కాక్ సిలర్లుగలరు ఇట్టి కాక్ సిలర్లుగానున్న వారి కాలపరిమితి అయిపోయినందున తిరిగి ఆపదవులకు పూర్వమున్న వారును ఒక రిద్దఱు క్రొత్త వారును ప్రయత్నించుచున్నారు ఇదివరకున్న వారిలో నొకరు దాదాపు 80 సంవత్సరములనుండియు మిగత యిద్దరు 12 సంవత్సరములనుండియు కాక్ సిలర్లుగా నున్నారు. వారు మువ్వరు వర్తకులు. ఇప్పుడు కొత్తగా బి.బి. పి. ఎల్. నామర్ వాక్ జి కవి గారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరికి ఆంధ్రగీర్వాణమూలాని హిందూస్థాని భాషయందు వుంచి ప్రవేశముగలదు కుశగ్ర బుద్ధిగలవారు. ఇట్టి వారు మ్యునిసిపల్ కాక్ సిలరుగా వుండుటకు అన్ని విధముల యోగ్యతగలదని నా గట్టి నమ్మకము ఏండ్ల వర్తకము ఒకరే కాక్ సిలరుగా వుండుటకన్న క్రొత్తవారి కా పదవిని నొసంగుట సర్వవిధముల శ్రేయస్కరము మరియు యోగ్యుల లక్షణము. అందులకు పేటకు పూర్వము ఏ కా రామయ్యగారు కాక్ సిలరుగా చాలకాల ముండిరి కని వారు ఆ పదవిని కొండ వెంకటప్పయ్యగారి కిచ్చి వారు విశ్రాంతి నొందిరి. అట్లే పాత గుంటూరు వార్డు కాక్ సిలరుగా నున్న మాచిరాజు భావనారాయణగారు వారి పదవిని చట్టి నరసింహారావుగారి కొసంగిరి. కావున సంగడిగుంట కాక్ సిలర్లు తనలో నొక దానిని నామర్ వాక్ జిగారి కిచ్చుట సుంజము. సంగడిగుంట వార్డు వోట్లరు తన వోటులను నామర్ వాక్ జిగారి కిచ్చుట న్యాయమని హెచ్చరించుచున్నాడు.

సి వి వ్యా.

మా కలెక్టరు ఆఫీసులో ఉపేధారుగానున్న మేకు యిమాము సాహెబు ముఘాలుగా కలెక్టరుగారి టపాలువిప్పి ముద్దరవేసి దొరగారి బల్లమీద పా కాగితములను వెట్టుచుండు వాడుక. ఈ ఉపేధారు 4వ తేదీన ముఘాలుగా కాగితములను జూచి తనకు సంబంధించిన కొన్ని కాగితములను వండిచి జేబులో నుంచుకొనెనట. ఈ సంగతి యొక బల్లలో దొరగారిలో జెప్పగా అప్పుడు ఉపేధారు తన జేబులోనుండి కాగితములనువీటి దొరగారి కిచ్చెను. అందుమీద దొరగారు ఉపేధారును తాలూకాకు మార్చినట్లు తెలియుచున్నది. దొరగారు కనికరముంచి ఉపేధారుకు కఠినతీ నివ్వలేదు. కాని యీ ఉపేధారు యావిధముగా వెన్ని కాగితములనువీటి దొరగారి వెట్టుచుండెనో తెలియకున్నది. ఇతను గుమాస్తాల మీదను, నెక్కడలేని యధికారమును జూపుచు రెనమాటలను విని వారిపై నేరములనుమోపి పై అధికారులతో జెప్పి దండన చేయించుచుండునట. ఈ విషయమును అధికారులు కని వెట్టుచుండవలెనని కోరుచున్నారు.

మా కలెక్టరు ఆఫీసులో గుమాస్తాగానున్న జంపాల వెంకటేశము బి. పి. గారికి మంగళగిరికి డిప్యూటీ తహసీల్దారుగా ఆక్టింగు యిచ్చిరి. వెంకటేశముగారు కన్యకుల జూలు, యోగ్యులు. తమ తెలివి తేటలచేతను యోగ్యతల చేతను, కార్యనిర్వాహకత్వముచేతను కలెక్టరుగారి ప్రాపును బడసి త్వరలో నుంచిహోదాకు వచ్చిరి వీరు ఇక్కడ కన్యవిద్యార్థుల కొకలాడ్డి నేర్పరచి వారి పద్యాభివృద్ధి, మిగుల పాటుపడుచున్నారు.

సి వి వ్యా.

మా జిల్లా జడ్జిగారు శ్రీనివాస రావుగారు రెండు నెలలు నెలపు మీద వెల్లివారు. వారు తిరిగి 11 తేదీన తమ పదవిని స్వీకరింతురు. ఆక్టింగు జడ్జిగానున్న ఎ సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు తిరిగి తమ సభ జడ్జి పదవికి వత్తురు నెల్లూరు నుండి యొక్కడికి సభ జడ్జిగా వచ్చిన కృష్ణస్వామి అయ్యరు గారు తిరిగి నెల్లూరుకు వెళ్లుదురట.

ఆంధ్ర నిధి

ఆంధ్ర మహా సభా స్థాపితోప సంఘ కార్యదర్శిగా రగు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు ఆంధ్రనిధికి ద్రవ్యమును స్వకూర్పుటకై కొందఱి మిత్రులతో బంగళురమునకు వెళ్లిరి.

THE GREAT WAR.

Balkan Front : Bulgarians Evacuating Varna.

FIGHTING IN MAROSVALLEY ROUMANIANS CAPTURE TOWN.

DURATION OF WAR : RUSSIAN GENERAL'S OPINION.

[Reuter's Agency.]

British Front.

British Communique.

Enemy Counter-Attack Repulsed and Trenches Entered.

LONDON, September 11. General Sir Douglas Haig's communique last night reported that an enemy counter-attack delivered at noon north of Ginchy was repulsed. The enemy's trenches south of Neuve Chapelle have been entered and severe casualties inflicted. Three hundred and fifty prisoners and three machine guns have been brought in the last twenty-four hours. Our attacks yesterday were closely followed by airmen, who engaged the enemy with machine-gun fire. There have been numerous aerial combats, in which three hostile machines were destroyed and others damaged.

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, September 11. General Haig this afternoon reports two enemy counter-attacks on Ginchy have been repulsed. Small hostile detachments attempted to attack near Mouquet farm and in the vicinity of Pozieres. They were driven off. We entered the enemy trenches at several places between Neuvillevaast and Labasse canal and took prisoners.

Press Correspondents' Note.

NEW YORK, September 11. The correspondent of the American Associated Press with the German armies cables from the Somme that the Allies' artillery work preceding the latest attack shook the windows at Cambrai. The realisation of what this inferno means may be obtained from the fact that troops going into the first line are prepared to hold out for a week without communication, while carrier pigeons have replaced telephones between the front and rear owing to lines being regularly smashed up. Occasionally even pigeons fail.

French Front.

Failure of German Attacks.

FRENCH AIR SQUADRONS AT WORK.

PARIS.—Last night's communique said:—Two German attacks south-west of Berny completely failed. A French air squadron on Saturday fought forty actions, inflicting heavy losses. On Saturday night our squadrons dropped 480 bombs on stations in the region of Chauny and also at Ham, and south of Peronne numerous fires were observed.

Violence of Franco-British Attacks.

GERMANS FRANKLY SURPRISED.

LONDON, September 11. German war correspondents are frankly surprised at the violence of the British and French attacks on the Somme, and are especially impressed by our aerial activity. They speak of great swarms of British aeroplanes hovering over the Franco-Belgian frontier, where ten squadrons have bombarded German communications.

Germans Fall Like Flies.

Enemy's Terrible Losses in Futile Attack.

LONDON, September 11. A telegram from Paris says: "An enemy counter-attack on the night of 8th is said to have been ordered by the Kaiser and directed by Field-Marshal von Hindenburg personally. At least three divisions of Wurtembergers, Mecklenburgers and Saxons made four furious mass attacks in seven hours. They were driven back by artillery and machine gun fire with enormous losses not gaining an inch of ground." A combatant says: "The Germans fell like flies and the ranks behind had to scramble over the bodies of their comrades before falling in their turn. Apparently Hindenburg ordered that no account was to be taken of losses." The twelfth Saxon division suffered very severely. One regiment of the division was wiped out, four hundred corpses being counted over a length of two hundred yards.

Increasing Activity.

LONDON, September 11. A feature of the communique is increasing aerial activity on all the fronts, which is developing literally into a war in the air. Fighting has been at close quarters on the French front, and in those struggles machine guns have taken a prominent part. Many French aeroplanes attacking Chauvaux made two journeys to replenish their bombs. Seven aeroplanes raided the Kovel-Rojestcho railway. A Russian aviator tackled two enemy machines, which fled. Numerous air fights have occurred on the Riga front, and the Germans have always been beaten off. Rumanian aeroplanes have dropped bombs on Turtukai.

Balkan Theatre.

Russians Capture Two Towns.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—The "Daily Mail's" Athens correspondent mentions an unconfirmed report that

the Russians have taken Negotin in Serbia and Vedin in Bulgaria, 60 miles from the Balkan railway. Hitherto it was not supposed that any Russians were in this neighbourhood.

Greece's Future Policy.

LAHORE, September 11. LONDON, September 7.—The Exchange Company's Copenhagen correspondent quotes Berlin telegrams stating that King Constantine and representatives of the allies attended a Cabinet meeting on the 6th September at which the decision of Greece's future policy was taken up.

Arrest of Herr Hoffman.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—Athens telegrams state that Herr Hoffman has been arrested.

Bulgarians Repulsed.

BY RUSSO-RUMANIAN FORCES.

LAHORE, September 11. BUKHAREST.—An official statement, dated the 8th instant, says that Russo-Rumanian forces have repulsed the Bulgarians at Bazarjik.

Kaiser and King of Bulgaria.

LONDON, September 11. AMSTERDAM.—The King of Bulgaria has arrived on the eastern front to confer with the Kaiser.

Bulgarians Evacuating Varna.

LONDON, September 11. PETROGRAD.—The Bulgarians are evacuating Varna.

RUSSIAN FRONT.

The Russian Advance.

Enemy Retiring from Halicz.

LONDON, September 11. PETROGRAD.—The enemy are blowing up the forts at Halicz prior to retirement. The great bridge over the Dniester has been blown up. The Russians hold the left bank and are cannonading the retreating enemy. Two trains have been wrecked.

A German Admission.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—The Russians attack on Halicz is part of the advance north of the Dniester on a front of about ten miles. The railway north of the river has been taken and the town is burning. The railway crosses the river immediately to eastward of the town and runs to Stanislaw. The next pucca bridge is 30 miles up the stream. Berlin admits a retirement to a previously prepared position.

LONDON, September 11th.—The enemy are holding a strong line on a deep bedded river almost north and south and joining the Gnila Lipa at the mouth. Correspondents agree that this time the town of Halicz will inevitably be burned by the Russians south of the Dniester. M. Marcel Sutin does not believe that the Germans will shorten their line in the west, but that they will probably abandon Galicia. ("C. and M. Gazette")

Russian General's Opinion.

Duration of War.

LONDON, September 11. The "Daily Chronicle" publishes an interview with General Brussiloff who says the war is already won. It will end next August.

Great Britain.

Premier Visits Battlefield.

A Tour of Inspection.

LONDON, September 11. Reuter's correspondent at Headquarters wires that Mr. Asquith's visit to the front so far as is known was purely inspectional and without political significance. The Premier evinced much interest in the Headquarters Flying Corps. He also made a regular tour of ammunition dumps, examining our shells and specimens of those captured from the Germans. He had an excellent opportunity of witnessing the colossal expenditure now taking place. Mr. Asquith spent a good deal of time at a casualty clearing station talking to the wounded soldiers. He also visited Fricourt.

MILITARY FUNERAL TO AIRSHIP CREW.

A Contrast.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—The "Nieuwe Wan Den Dag" (Amsterdam) contrasts the military funeral given to airship crew who are regarded in England as unsoldierly infanticides with the execution of Captain Fryatt.

TURKEY.

Turks' Military Service Age.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—Reuter's Athens correspondent states that the Turks have raised the age of military service to 55.

TELEGRAMS.

Germany.

Germany Food Problem.

LONDON, September 11. AMSTERDAM.—German Food Dictator Herr Von Batocki replying to the criticisms of cutting down of food said that it was false to imagine that the harvest was record one. That was impossible owing to shortage of labour and manures. Rations of Berlin are at present half a pound of meat and nine pounds of potatoes.

The Mark.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—The Mark was quoted in Berne at 92.25 yesterday compared with 123.45 in normal times and 94.90 early in July. The sovereign is at 12 centimes premium.

Germany and Switzerland.

LAHORE, September 11. LONDON, September 10th.—Germany is now supplying Switzerland coal and chemicals and is understood to have waived the demand for release of imported food, bullocks and other Swiss produce going to Germany. Berlin's butter allowance for the coming week is 60 grammes per head.

ROUMANIA

Fighting in Maros Valley.

RUMANIANS CAPTURE ANOTHER TOWN.

LONDON, September 11. BUKHAREST.—An official statement of the 10th instant says:—Heavy fighting continues in the Maros Valley west of Tepitz. We have occupied Chiksereda. The enemy is bombarding Guirgevo. Our aviators bombed Rustchuk.

Bombardment of Widin Lom Palanka.

LONDON, September 11. BUKHAREST.—It is officially announced that the Rumanians are bombarding Widin Lom Palanka and Rahova which are aflame.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 11. The following telegram, dated the 9th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The general situation in the British front is unchanged. There has been intense artillery bombardment on both sides. The British raided the enemy trenches south-east of Guinchy inflicting severe casualties. Our aircraft bombed ten enemy aerodromes with good effect.

The Germans counter-attacked the new French positions from Berny to south Chauvaux and between Vermand, Ovillers and Chauvaux and launched four massed attacks, each one preceded by intense bombardment, but the French maintained their gains in their entirety. The French also advanced in the villages of Vermand and Ovillers. The Germans launched several attacks in the Verdun region against positions captured by the French in the Vaux, Chapitre and Chencha regions, but here also the French maintained their gains. The French also advanced south-east of Thiaumont.

The Italians repulsed violent Austrian attacks in the Sugana valley and made a slight advance in the slopes of Tofana in Dolomites.

The Russians repulsed German attacks on the positions the Russians had gained on the left bank of the Dvina north of Dvinsk, and also a fierce attack 23 miles east of Kovel. The Russian offensive on Gnila Lipa north of Halicz continues. The enemy is making stubborn resistance on the right bank.

The Austrians have again been forced to fall back at two points in Transylvania.

The Rumanians are advancing along the road from Petroseny to Hathzeg and from Csik Szereda on Hargita. The Russian forces are engaging the Germans and Bulgarians in a fierce battle in the region of Dobrich.

Violent artillery action is reported from the Salonika front.

Stubborn battles continue north-west of Mush.

The Union Bank of India Case.

DELHI, September 11. The case of the Union Bank of India, Ltd., Delhi, in liquidation, came up before Mr. C. L. Dunda, District Judge, Delhi, on the 9th instant. The Bank went into voluntary liquidation on the 4th October 1914. Mr. B. C. Pandya being appointed liquidator. Certain creditors of the Bank presented a petition before the District Judge at Delhi for removal of the acting liquidator. The District Judge ordered ex parte the removal of the liquidator, but the order was appealed against to the Chief Court. On the 9th March 1916 the orders of the District Judge, Delhi, were set aside by the Hon'ble the Chief Court and a retrial ordered. On the 24th July Mr. Pandya was reinstated as liquidator. On the 2nd August 1916 Mr. B. C. Pandya applied to the Court for examination of the General Manager, Head Office Accountant, Auditor and one principal debtor of the Bank under Sections 195 and 196 of the Indian Companies Act 7 of 1913. After several adjournments the examination of the Head Office Accountant was held on the 1st September, which resulted in certain revelations in justification of the liquidator's efforts to adopt strict measures early, in spite of continued opposition. The General Manager did not make his appearance on the 9th September. The principal debtor, Sheikh Muhammad Ismail, stated on oath that he had not received a single pie out of the amount he owed to the bank on the security of promissory notes for Rs. 65,000 and that the facts of the case were as follows:—Rao Rajajal, Maharajal and others. The next hearing of the case is fixed for the 12th October 1916 and the examination of the General Manager is awaited with interest.

TELEGRAMS.

Behar.

A Sedition Case.

Attempt to Tamper with Loyalty of Troops.

BANKIPORE, September 11.

The hearing of a sedition case against one Raghuraj Prasad Singh was commenced to-day by the Special Commissioners under the Defence of India Act.

Mr. Sultan Ahmad, who appeared for the prosecution, said that the case, though extra-ordinarily simple, would be an eye-opener to the public of Behar, who prided themselves on the proverbially sturdy loyalty of the province, as the evidence, in the case would disclose a state of affairs which would startle them. The evidence would also show how a band of mischiefmongers from the neighbouring province of Bengal and the United Provinces came to Bankipore and worked on the impressionable minds of the young students to their disaster. The accused, after joining a club started by one such mischiefmonger, who had since been tried and convicted at Benares, had circulated "Liberty" leaflets, had once attempted to steal revolvers from the house of a Deputy Collector, to whose nephew he was tutor, had gone on an unsuccessful mission of tampering with the loyalty of the troops at Dinapore, and before his arrest had joined the 113th Regiment at Allahabad with the clear object of inciting the soldiers into a "Deshbhajti," which, in the words of these men, was to devise means to drive the English out of the country.

Bombay.

A CASE OF WRONGFUL CONFINEMENT
Against Railway Guard.

BOMBAY, September 11.

At the hearing of the case in which D. V. Desai merchant and commission agent, charged J. Franklin, Guard of the C. I. C. Railway and four others with causing hurt, and the first accused with wrongful confinement, on conclusion of evidence, Mr. Bowen for the accused urged that the accused guard had only acted upon the working instructions of the Railway Company in requiring the complainant and his friends to leave the compartment, reserved for Europeans and Anglo-Indians. He cited the case of Mathuradas Ramchand against the Secretary of State, in which a Full Bench of three Judicial Commissioners in Sind had decided that the railway companies had powers to reserve compartments for any particular class of community. The Magistrate said that no doubt such was the decision of the Sind Court, but he thought, and it would be admitted, that the decision would not have the same authority in this Court as the decision of the Bombay High Court would have. Mr. Bowen contended that there was absolutely nothing on the Railway Act which prohibited the company from reserving compartment for Europeans and Anglo-Indians.

The Magistrate:—Assuming that the Railway Company has power to make this distinction and to reserve a compartment in this way, what is the penalty for over riding it.

Mr. Bowen submitted that Section 101 (1) applied to this case and that under Section 161 of the Act the guard was justified in acting as he did in as much as the complainant and his friends were wilfully interfering with the comforts of the passengers by entering this particular compartment, in breach of Section 120 of the Act.

Mr. Venkatar for the complainant contended that there was no rule framed by the Company and sanctioned by the Governor-General in Council justifying the company in reserving compartments for Europeans and Anglo-Indians. The existence of such a rule in working instructions of the company did not give any particular right or power so far as general public was concerned and consequently these instructions were of no consequence. Mr. Bowen's argument was that the guard was bound to obey such instructions but the question was whether the order given to him was a lawful one. Obligation of railway servants was to obey lawful orders only and no order could be lawful which had not derived its authority from the Act or a rule sanctioned by the Governor-General in Council.

Further hearing of the case was adjourned.

Bombay Quadrangular Cricket.

BOMBAY, September 11.

The final stage in the Quadrangular cricket began to-day when the Parsis who beat the Mahomedans in the first round met the Presidency Europeans who proved victorious against the Hindus. In spite of heavy rain overnight the ground was rendered fit for game to start at noon. The Parsis won the toss and had the first knock in wicket too soft for the bowlers. They however, opened badly Kanga slips being held in slips before a single run could be scored. Two more wickets fell cheaply and at lunch interval the score stood at 85 for four wickets chiefly through the efforts of Warden. After adjournment rain again set in and it was not possible to resume till five in the evening. During the hours play that followed the Parsis recovered splendid and when stumps were drawn 156 have been scored with the fall of only one more wicket.

Parsi Scores 1st Innings.

Dr. H. D. Kanga (Capt) c Coldie b Tarrant 9.

J. S. Warden st. Kirkwood b Tarrant 43.

S. M. Chothia c Kemment b Tarrant 4.

D. D. Diver l.b.w. S. Mms 28.

D. K. Kapadia batting 40.

S. N. Ghandi c Stims b Tarrant 7.

J. H. Elchindana batting 28.

Extras 8.

Total 156.

Sirdar M. Kantraj Urs, Senior Councillor of the Mysore Government, who had been on a visit to Japan returned here yesterday.

Punjab.

The Urdu 'Bulletin'.

Security Demanded.

LAHORE, September 11.

The "Punjabee" says that security of Rs. 1,000 has been demanded from the keeper of the press in which the Urdu "Bulletin" is printed, under the Press Act, and that the District Magistrate of Lahore, has given

TELEGRAMS.

him one week's time to pay the amount. Meanwhile the Urdu "Bulletin" will continue to be published. It is stated that this security has been demanded in connection with the campaign started by the paper against the sayings of Hindu sacred epics by women of alien religion, some articles being regarded as offensive by Mahomedans.

MESOPOTAMIA.

The Mesopotamia Campaign.

Bombay Criticism.

BOMBAY, September 11.

The "Times of India," in its weekly review of the war outlook, deals with the Viceroy's speech at the Imperial Legislative Council last week. After speaking about India's fine record of service, the "Times" turns to Mesopotamia and says:—"We shall not defeat the great military organisation of the Germans in this war if we stupefy ourselves with the supposition that if we have failed egregiously in some directions nevertheless we have done unexpectedly well in other and simpler matters. We in western India see these things far more clearly than any one at Simla possibly can. We have the sick and wounded always in our midst, and we have soldiers' stories ringing in our ears. These are the conditions which must of necessity make Mesopotamia to us an overmastering obsession, whereas to an organisation in the remote Himalayas it must equally be seen through the distorting medium of a mass of paper. We cannot therefore, accept Lord Curzon's brief references to that campaign as their accurate or helpful. The time has passed when the administration of anaesthetics can have anything but an unsettling effect. It is essential to realise these points because of the evidence that the knife must go much deeper than it has if we are to remove those growths which impair the badly vigour of the Indian military machine." The "Times of India" quotes in support of its argument certain cases that have arisen in the past few weeks; for example, it quotes the assertion that the 130 cases of heat stroke recently reported at home to have occurred in Dargola on the way from the Gulf to Bombay did not occur in Dargola at all but in the overcrowded light draught steamer in which the sick were conveyed from Basra to Dargola, the reason being that this overcrowded steamer was detained in the hot weather two days in the bar at the mouth of the Shat-el-Arab, because of the failure to coordinate her departure from Basra with the Dargola arrival. If the story is not correct it ought to be officially contradicted. The "Times of India" also says:—"It is asserted wherever military men congregate and most of all in Simla itself, that one of the three senior officers found lacking in connection with the Karachi troop train tragedy is not only employed in a position of authority, but in one carrying a pay higher than that of the post from which he was removed. This is the manner in which the Germans punished the submarine commander who sank the "Sussex." If the story is not true it is being so widely circulated that it ought to be contradicted."

The "Times of India" concludes:—"To our mind the service India has rendered to the Empire in this war is as nothing in comparison with the issue. Have we done and are we doing all we can? No. To that question there can be only a negative answer. This frequent dwelling on what we have done only encourages the mental coma which is content with less than the best."

Calcutta.

Bengalee Recruiting
Enthusiastic Meeting.

CALCUTTA, September 11.

A largely and influentially attended Bengalee recruiting meeting was held this evening at the Star Theatre, Babu Motilal Ghose presiding. The recruits already enlisted were all present. Babu Motilal Ghose said that the Bengalees once enjoyed the reputation of being fine soldiers and would once more attain high distinction in the field of battle if opportunity were given to them. Now that a golden opportunity was given to them by the Government, it was open to them to come forward at once in hundreds and thousands, and show by deeds what they were capable of.

Mr. J. Chaudhry said that the good name and reputation of Bengal were in the hands of the Bengal Double Company and they should so acquit themselves as to bring everlasting glory to Bengal. Two of his brothers were already serving at the front and he would himself join the Bengalee regiment had he been younger.

Dr. S. P. Sarbadhikari, Dr. S. K. Mullick and others also addressed the meeting. Great enthusiasm prevailed, and the recruits who presented themselves before the audience were cheered and received blessings of elders. The first batch of the recruits will be leaving for training on Tuesday night.

Chamber of Commerce.

A Circular Issued.

CALCUTTA, September 11.

The Committee of the Bengal Chamber of Commerce has issued a circular letter to its members stating that the arrangement made by the Imperial Government with Messrs. Ralli Brothers for the purchase of jute for Dundee war orders has been engaging its attentive consideration. The letter then proceeds to summarise the action taken by the Baled Jute Shippers Association and interchange of cables. The letter continues:—"After consideration of these messages the Committee of Chamber telegraphed as follows on the 5th September to East India Section of the London Chamber:—Reference your telegram of the 23th, the Committee of this Chamber have seen London Jute Associations telegrams of the 25th and 31st August to the Calcutta Baled Jute Shippers Association, also the latter associations reply cable of the 1st September to the London Association. The Committee of this Chamber are by no means satisfied with the support accorded by your East India Section to their strong protest. They expected and still expect your Chamber to take up much stronger position. The compromise proposed by the London Jute Association is unsatisfactory and inadequate besides being in the opinion of this Committee, unwelcome for reasons given by the Baled Jute Shippers Association. The Committee desire most emphatically to impress upon you that in their view the point,

TELEGRAMS.

to be borne in mind but apparently lost sight of, is loss of prestige suffered by the British firms with entirely British staffs. This aspect is fully as important as the question of loss of profit. The Committee urge you to most strongly represent the position thus to the Secretary of State with a view to the cancellation of the arrangement.

The London Chamber of Commerce replied in telegram the 7th September: "Jute arrangements in view of the Chamber's connection with the London Jute Association he has considered it advisable for the Deputy Chairman to preside at a special meeting of the India Section called for Monday (11th September.) Meantime cables all forwarded to the Secretary of State."

A further special general meeting of the Baled Jute Shippers Association was also held on the 7th September, at which it was resolved to telegraph again to the London Jute Association. The message despatched in accordance with this resolution has been already published and the Committee of the Chamber need only add here that they cabled to the London Jute Association in support of it. They also summarily telegraphed to the Government of India, Department of Commerce and Industry. The Committee of the Chamber are now awaiting the result of the special meeting of Indian Section of the London Chamber of Commerce.

CALCUTTA, September 12.

An Eye-witness writes to the "Statesman" with reference to the inadequate hospital treatment for wounded soldiers returned from the front. The letter points out that the soldier pays his way one part of the pay being deducted while he is in hospital. Military hospitals cannot all be of the same level of excellence, but none should be below the level of civil hospitals. The writer then gives his own experience of one hospital the statements being within direct personal knowledge and not second hand. Conditions are analysed one by one of which the following may be quoted. Lighting: Old, defective oil lamps. The oil supply is so deficient that lights frequently go out before dawn. Punks—none used except in the officers' ward and in one small isolation room over the ailing, temperature in May being over 100 degrees in daytime. Mosquito nets are old and past repair. Beds are not attended with Mosquito poles. Water supply intermittent. At times no drinking water or ice is available. For fever patients ice is insufficient, cases of heatstroke have sometimes to be treated without any food. Milk supply is most excellent. Other food is insufficient and not carefully cooked. Brand is sour and greasy in colour. The day's supply of bread for each man is dumped down on a small table by his bedside. Long before night it is quite spoiled by ants. Bugs here I am afraid I run the risk of sucking, but frequently in night orderlies cooks and patients passed restless night owing to the bugs. A patient being asked how he had slept after an operation for appendicitis he replied "I didn't get a wink of sleep because there were so many bugs in the bandages." The servants were bad. They stole the kit of the wounded men Nursing appliances—scanty supply. For instance there are only two hot water bottles, and three feeding cups. Operation room technique—excellent. Surgical necessities. Calcutta is five years old and rotten and snaps repeatedly during operations.

Central Provinces.

Case of the Pleadar Charged With Cheating.

NAGPUR, September 11.

Mr. Frideaux, Additional Judicial Commissioner, delivered judgment in the criminal appeal preferred by Mr. N. K. Godbole, pleader, practising at Amraoti, who was convicted and sentenced to five years' rigorous imprisonment and Rs. 500 fine on a charge of cheating a party. The Judicial Commissioner set aside the conviction and sentence and remanded the case, but Mr. Godbole will be dealt with under the Legal Practitioners Act. Mr. E. Norton argued Mr. Godbole's appeal in the High Court here.

THE MAIL STEAMER REPORT.

MADRAS, September 12.

The Postal Express train conveying the inward foreign mails left Bombay to-day at 3-10 hours.

BRIEF TELEGRAMS.

Some evidence was recorded and a charge was framed, to which the accused pleaded not guilty. The trial is proceeding.

BOMBAY, September 12.

The P. and O. Steamer "Salsette" with English mails of the 25th ultimo and about 120 passengers arrived in Bombay last night.

The Postal Expresses for the Punjab and Madras and Calcutta left at 3, 3-10 and 3-30 hours this morning.

LATEST TELEGRAMS.

Greeks Accept.

Entente's Demands.

LONDON, September 12.

ATHENS.—Greek Government has accepted all demands of the Entente.

Roumania's Entry Into War.

Venizelos has telegraphed to M. Filipesco, leader of Roumanian Opposition congratulating Roumania on her entry into the war.

Romanians Occupy Another Town.

BUKHAREST.—Communique says the enemy continues to retreat in Oltpvalley. Romanians have occupied Helembar.

Enemy attacks west of Merisor have been repulsed and the Rumanians have assumed offensive capturing two guns, machineguns, and three hundred prisoners.

There is still fire on the whole Danube front.

Fighting in Dobrudja continues.

ఘోషా.

మంగళగిరినుండి పూత సత్యనారాయణ గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈనెల 8 వ తేదిన తమ దినపత్రికాముఖమున శ్రీలు అను శీర్షికలో శ్రీలకు ఘోషా ముఖ్యవశ్యకమని వ్రాసిన వారి ఘోషమజూచితిని. వారివ్యాసమునం దసందర్భములును, నర్హకాన్యములునైన విషయములు కొన్ని వ్రాసియుండిరి. శ్రీలకు ఘోషా అత్యంతవశ్యకమనియు అని లేకుండున, శ్రీలకు లొంటరిగ సమావేశ మైనప్పుడు అనురాగము పెచ్చుగ ననియు, అందున శ్రీలకు అనురాగము హెచ్చునియు, అందువలన శ్రీ పురుషులకు దృష్టిమాత్రముకనే కామోద్రేకులై, పరస్పర మైత్రితో దుర్మయమునకు బాల్చుదురున నర్థమును నూచించుకట్లు వ్రాయుచు, అందువలన లోకమున విరోధములు ప్రబలి ప్రళయములు సంభవించుననియు, నిట్టి ఘోషా వాల్మీకియహర్ని తన సామాన్యమున కొంత చర్చించి యుండెననియు వ్రాసిరి. ఆచర్యులొని యంతయు లించుక తెలియపరచి మాకు శ్రవణానందమొనర్చినచో వారికి కృతజ్ఞులమై యుందుము. పూర్వకాలముననే శ్రీలక్ష్మి నియములు లున్నచో నాటిశ్రీలక్ష్మి రిట్టిఘోషానెల నవలంబించి యుండదు. యిది ఇట్లుండ శ్రీ పురుషు లొంటరిగ సమావేశ మైనప్పుడు పరస్పరప్రేమ లేకున్నను బలిష్ఠులగు పురుషులు కామాంధులై శ్రీలకు బలాత్కారముగ వంచించుకొనియుండునని. దుర్మయ మెప్పుడును దుర్మగముల వలనను దుష్ప్రకర్తనలనను గలుగుచుండును. దుష్ప్రకర్తన అజ్ఞానమువలనను అజ్ఞానము ఉచితవిద్య లేమిచేతను పొగును. అట్టి విద్యాభ్యాసములే జితేంద్రియులు కావలక మోహ పరకతులై దుష్టకార్యములు జేయ బాల్చుచుండును. ఇట్లే విద్యా విహీనులగు శ్రీలు మనోదుష్టత్యయన కామాంధులై వారి బలాత్కారమునకు లొ నగుదురు గాని, జ్ఞానవంతులగు శ్రీ పురుషు లెప్పుడును అట్టి దుర్మయములు జేయకొల్లరు. ఇక బలిష్ఠులగు పురుషులయెడ నబలలగు శ్రీలు బలాత్కార సమయమున నొడంబడుదురేమోనని శంకించి వ్రాయుట. వీరికి పూర్వచరిత్ర బరిచితి లేకపోవుటయే ముఖ్య కారణమని తలంచెదను. ఇందుకు దమయంతి, వీరమతి విమలాదేవి, మున్నగు నారీయణులే బ్రబల తార్కాణములు. దమయంతి అరణ్యవాసమున భర్తృవియోగ సమయమున కింతుడగు వీరనాయకుం డడ్డగించి పలుదెరంగుల గవయ నెంచి కామాంధకారమున ఒకలెరుగక బలాత్కారముజేయ జూచినను, ఆమె యతి వైద్యమునకొంచి వారికి సద్బుద్ధి గ్రహి వి న నొల్ల కున్న వానికి చేయ త గిన సంస్కార మొనర్చి తన పాత్రవ్రత్యమును గాపాడుకొనలేదా; వీరమతిని దుర్మార్గవర్తిని యగు వేళ్యగొంపోయి సేనాధిపతి కప్ప గింప వీరమతియై నేడుగుర నొక్కనెట్లున జూసి మానరక్షణ గావించుకొనలేదా? ఔరంగజేబు పెండ్లాడుచుని అనేక కష్టముల పాలుజేసినను సహించి బంధవిముక్తయైపాపాపాదా ర్యుడగువీరసింహు సేవిమలాదేవివాహమాడలేదా? ఇంతయేల వైవాహిక ర్తయే ప్రమాణముగ వ్రాసిన రావణ చరిత్రలోని నీతామహాదేవి మాత్రము ఎన్నికష్టముల పాలయినను మా నెనా? భూనశూన్యలగు పశుప్రాయు లెవరో దుర్మార్గము జేయజూతురనియు అందువలన విరోధములు సంభవించునని యు జంకిశ్రీల నందరిని ఘోషాయను కారాగారవాసుల జేయుట న్యాయమా?

మరియు ఘోషావలన కలుగు నష్టములకన్న లాభము లెక్కువనియు వారు ఘోషాయాత్ర గడపును నే ప్రయాణము జేయవలయు నన్ను రాత్రికాలము ముఖిదాయక మనియు వ్రాయుచు, శ్రీలు ప్రత్యేకముగ సభలను శ్రీ యు పాధ్యాయులు గల పాఠశాల లేర్పరచి విద్యల నభ్యసించి జ్ఞానము వృద్ధిజేసికొన వచ్చు ననియు ననిరి. ఈ విషయముం తను గ్రాహ్యముగ లేదు. శ్రీకీ ప్రయాణము జేయవలెనను రాత్రికాలము వీలనుటకు ఒక గ్రామమునుండి మరియొక గ్రామమున కేగుటయే ప్రయాణము? అట్టి ప్రయాణమున కా రాత్రికాలము, లేక యొక యింటనుండి మరియొక యింటి కేగవలె నన్ను నట్టి నియమమేనా? అట్లయిన శ్రీల యొక్క వ్యవహారములన్నియు రాత్రికాలమున నిర్వర్తించ వలసికదే; ఆహా ప్రపంచమున గల ప్రజలెల్లరికిని వ్యవహారకార్యములకు పగలును విశాంతి కై పరుండి నిద్రించుటకు రాత్రి కాలమును నేర్పడియుండ, వీరు జెప్పివేరితిని నాచరించుటకు శ్రీల వ్యవహారములు అనగా వైజెప్పిన సభలను పాఠశాల

లును ఇత్యాది విషయము లన్నియు అంధకార సమయా చరణీయములే గదా; అట్లయిన వీరికి రాత్రింబవని జేరిడ వలయును, లేక అట్టి సభలను పాఠశాలలను సగలే నెరవే రుకొనవచ్చుననియు కేవలము ఒకయూరినుండి ప్రయాణము జేయుటకే రాత్రికాలమని వీరి అభిప్రాయ మయినయెడల వై వివరించిన సభల కేగవలెనన్న మేనాలవై బండ్లకు గుడ్డలను గట్టియు దుప్పట్లు చాటునను బోవలెను. ఆహా అతివలమేలు గోరి యావ్యాసమును వ్రాసిరట. ఇది యే వారిమేలు. శ్రీలపాలిటి కల్పకృత్తున వీలే. యిట్లాచ రించుటకు సామాన్యనితల కందరికి సంభవమాతేవలయుభాగ్య వంతులకొకరు స్థాపితమా? ఘోషా వీరలకు సాగక పోవచ్చు ననియు అట్టివారికి తగినట్లు సంకరించుటకు భగవంతుడు తగిన వీళ్లేర్పరచే యుండెననియు వ్రాసిరి. అట్లేవైయో యిందుక మాకును తెలియవ్రాసిన వాగుండెడిది. వీరలకేర్పరచినవీళ్లను సర్వశ్రీలకేల భగవంతు డేర్పరచ లేకపోయెను. చివరటి యము. ఘోషా భగవన్నీర్మితమట, అయ్యది మనము విసర్జింప శక్తులమట, ఘోషాసహితము భగవన్నీర్మితమట యిది యే కాత్రుసాంప్రదాయమో? శ్రీపురుష సముదాయము కలసి యుండవలసిన స్థలము భగవంతుని సాన్నిధ్యమట. ఈమాట లు నాకర్థము కాతేదు. భగవంతుని సాన్నిధ్యమనుటకు దేవాలయములో విగ్రహరూపమున వెలసియుండు భగవంతునిసాన్ని ధ్యమనియో వీరి యభిప్రాయము. అట్లయిన అచ్చటికి మాత్ర మీసముదాయము బోయినప్పుడు పురుషుల కట్టి దుర్మద్ధి జనించి దుండముల జేయమాతురా; జనించిన నానిగ్రహ మేయైన నష్టపడునా? అట్లట్లుపడుటయే సంభవమేనచో సర్వాంతర్యామియగు భగవంతు డితరస్థలముల మాత్రమట్టి దుండములు జరుగుచుండనేల నెచియుండును, దుర్మార్గులకే తానైన నొకటి.

ఘోషావలని నష్టములు.

ప్రపంచమున నుండు నన్ని జాతులలోను శ్రీపురుషు లను భేదముగలదు గాని వారివారినియు సందర్భముల జేరు నేరుక నేమియు నిమిమించియుండలేదు. భగవంతు డందరిని నొక్కరీతిగనే సృష్టించియుండు వారికిని, మనవలనే సర్వ యింద్రియములును గలవు. మనవలనే నడువగలరు భుజింప గలరు మాట్లాడగలరు. విద్వలనేర్చి కస్తాస్త్రములుజేకొని పోరాడగలరు. రాజ్యము లేలగలరు. వ్యాపారాది విషయం బుల జేయగలరు. ఇవి అనేకు లిందరకే జేరియుండిరి. వీరల కును మనవలనే సర్వస్వాంతర్యముల నిచ్చి స్వచ్ఛంద్యులనేర్చి విజ్ఞానవంతుల జేయుట లేకపోగా ప్రకృతివిషయముల నిర్వ్యాం తముగ జూచి యానందించుటకైన వీలులేకుండ ఘోషాయ ను సంభకారమున బడచేసినచో వారి ఘోషవర్ణింప నెవరికక ము. వారి జ్ఞానేంద్రియములు దృష్టకాన్యములు వారి జన్మ విషయము. వారికన్న చతుష్పాదజంతువులే మోగ్యములు. అట్టితరి లోకవ్యవహారమెరుగని శ్రీజనంబుల కించి సంసార మొనర్చుట పురుషులకును కష్టవాయకమే. ఈవిషయము గత సంవత్సరాది సంచికయందు శ్రీస్వతంత్ర జీవనావశ్యకత అను వ్యాసమున జక్కగచర్చించియే యున్నది. అట్లుగాక వారికన్న నిషయము లందులును సమాన హక్కులనిచ్చి విద్యావంతులను జేసితిమేని గృహకృత్యముల యందును, లోక వ్యవహారముల యందును నిపుణులై పురుషులకు జేసోడు వాదోడుగ నుండురు. అప్పుడు మనదేశాభ్యుదయము గలు గును. దేశము భాగ్యవంత మగుట కదియే మొదటి సోపా నము. కనుక యిట్లన్ని విషయములు నాలోచించి సంఘమున కంతయో నవయొక్త మగునటుల సంస్కరింపుమని వ్రాయ వలయునుగాని, కేవలము తనతన సంఘములయందు కష్టముల కొకరు సందరిని నొక్కరీతిగ సంస్కరింపుమనుట సమం జనముగాదు. అట్టివారు దేశాభిమానులని యెంచబడుదురు. కాన దయయుంచి వీరి అభిప్రాయమును మార్చుకొని శ్రీల యెడ దయానుములై యుండురుగాక.

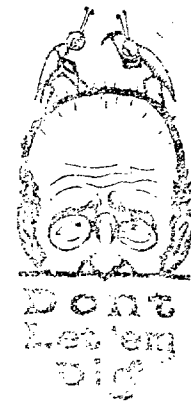
సర్వతేలు విషనంజీవి (రిజిపరు)

విషమందుకాకు సర్వము బోడును. గుణము లేనియెడల 10 రూపాయలు యివ్వమిచ్చు బడును. ఒక ఆనా ప్లాంపు పంపిన సాంపిలు పాకెట్ ఉచితముగా కంపెనీకును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, 8, ఇన్ఫర్మేషన్, మద్రాస్.

చిన్న పురుగులు పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.

చుండు, బోడియగుట, వెంట్రుక లూడుట, పుర్రెపైజిల, అన్నియు చుండుపురుగులవలన గలుగును.

పాఠకులారా! ఈపురుగులతలెయింబవళ్లు, విధివిధానములేక మీరు పరిచేసినచో మీరొక్కమాత్రములోని నేల

కొట్టెల బంగారము నింపబడియుండును తీరికలేక పరితేయుచుండు ఈచుండు పురుగులకు, అతివ్యాప్తికయి పేరింజిన తేనెటీగ నమాకారిగా నుండదగిన బంటు. చుండు ఆరంభయిన వెంటనే నిరోధక నివృద్ధిద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఆ పేజీంచిన అదిరకాలముననే బట్టలను పారిలో సహధ్యాయుగాకలసి కచ్చుక.

కావున ఇట్టి షరతుకల్పింపును

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరిండును. చుండును బోగొట్టును. వెంట్రుకలకు కాలిక్యదు పుర్రెయందును బోగొట్టును. తలకట్టున పరితేయ సంభవ్యము. ఈరీతిని, కాయ నూనెలను తయారు చేయుచు మోసమున జడకుడు.

Table with 2 columns: Price and Quantity. Row 1: 1-క క. 1-0-0. వి. పి. క. 0-4-0. Row 2: 8-కి య. 2-10-0. వి. పి. య. 0-7-0.

ఉచితము. ఈ నుగుణముల ఋజువు మౌముకము, అర్హజాచీటి పంపుకొనువాకెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సహాయకంఠ నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును. పోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెయికల్ కంపెని, నెం. 155, జుమ్లా హజీరుబి, బొంబాయి.

బంగారు పతకములను మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేది యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చి జాండూ ఫార్మాస్యూటికల్ వర్కుస్. లేహ్యములు, చిల్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రాక్రమకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. నెలకట్టికై వ్రాయును. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియను. వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జనుపవలయును. చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును. The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Aurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13.

మీకు కావలెనా? R.L.N. బాంక్ డ్రాఫటు 4-కి య. 1. చదాగు నస్యము శేను 1-కి య. 1. “విద్యావిధి,” 81, రామస్వామి పిట్ట, మద్రాసు.

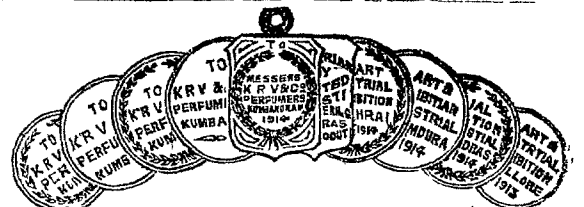
Magic Cure! Marvellous effect!! Bathing Oil Price Rs. 0-5-0 Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0 Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0 Discriptive Catalogue free on application ALLBUTT & Co., CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోకాచార్యులు రాశిచిహ్నములను పండితుల స్యాఖ్యానికలతో కలిపి విమలముగా అనువదించుటకునే కల్పించుచున్నది. ఈ పుస్తకము అశోకాచార్యులను గురించిన అనేక వివరములను ద్వితీయ ప్రకరణము అంతర్భాగమున ఉల్లేఖించుచున్నది. ఈ పుస్తకము ఇవాళిగా నీయబడినది. పుస్తకము యొక్క ధరను పరిమితము చేయుటకు వ్రాసియున్నది. 219 వైద్యశాస్త్ర ముద్రాణం గోవిందజీ, అనంతాద్రిగూడవరాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము

కృతయుగమున కల్పవృక్షము మన ఘృణకారికలను నెరిగియున్నట్లు ఈ కలియుగమున మనవనాతి యొక్క ఈతిభావలక్షి ఆమురాశోన్మేషశ్రవ్యంబుల నిర్మూలనన వైద్యవిద్యకుపుస్తకము కొనివారికి ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య శాలానుబంధి కేశవజీ, ఆయుర్వేదోదయ బోధనాధికారి, 20 చీలబజారుగోడ, మద్రాస్

అతిపుష్టకాలమునకు తగిన శిఖారాశి నివారణి యేదీ?

మన చందనాది తయిలము

ఈతెలమును వారమునకు రెండు తడవలు ప్రాతః కాలములో రానుకొని స్నానముచేసినయెడల పితృనీతి దిగును, కన్నులుంటును, కపాలభస్మం, ఒంటితలనొప్పి, తలతిరుగుట వెంట్రుకలు రాలులు, శేమనములున్నవి. వీరులు మైన కలుగును. క్రయము దెబ్బ 1-కి రూ 2-00

ఇదిగాక మూగదన నువాసన కక్కబొడియు నువాసన గున్నము, కొబ్బరితూకులు, ముగంధ స్నానబొడి, దేశాంగము చందనపుడెరు, అరగజా, కేసరిపుడెరు, పురుగు, జవ్వారి, అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. కాబట్టి ఈ కాసానినవారు వ్రాసినవలెను. కే. ఆర్. వి. అండు కో.

455 నువాసన వ్యాపారము, కంభకోణము, K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

(Baron & Co)

బ్యారన్ అండు కంపెని

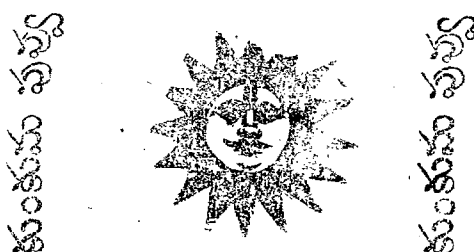
తిన్నెముకల గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0
మొకటితరం సాదాకళ్ళు కేసు 1-కి రూ. 0-14-0

దంత బుడ్డి 2-కి రూ. 2-8-0
రెండవతరం కేసు 1-కి రూ. 0-12-0

కాకింగు సాఫ్ట్
ప్రత్యేకము.

బ్యారన్ అండు కంపెని, 18 నెం. సెక్టర్ లైకోబీచ్, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాగు సూర్యమామృతము గమనింపుడు. కరస్పృశించు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.
(53) 21. హమ్మంబి. శాంతి

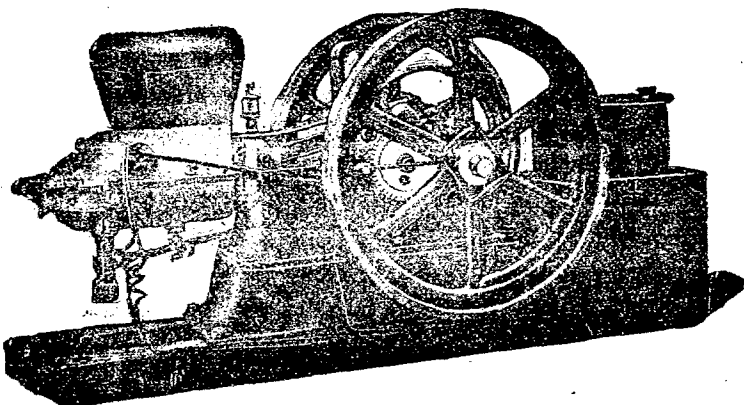
ఆంధ్రమహాభాగవతము వచనము.

ఇహ్యుది అతి సులభ తెలిసో స్త్రీలకు బాలురకు కూడ తెలియునట్లు ప్రాయబడియున్నది. వేదాంత విషయములు యందులో మెండుగా నున్నను బాగుగ వివరించబడి యుండుటవలన చదువు వారికి మనోహరముగ నుండును. ఇందు ఆయా సందర్భములకు తగిన చిత్రపటములును చేర్చబడి యున్నవి. ఇప్పటికి దశమస్కంధము పూర్తికయినది.

ప్రథమద్వితీయ స్కంధములు	1-0-0
తృతీయ చతుర్థ స్కంధము	1-4-0
చతుర్థ ఐదవస్కంధములు	1-4-0
షష్ఠ సప్తమస్కంధములు	1-4-0
అష్టమ నవమస్కంధములు	1-0-0
దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
" ద్వితీయభాగము	1-4-0

285 ఆర్. కేశవేశ్వర అండుకో, ఆనం గా ముద్రాలయధికారులు, మద్రాసు.

"ఆమెకో" యంత్రములు గ్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడపుటను సీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయింపబడినది. పంపులను, రంకపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను నాడే షేక్ రీలను, అచ్చయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలదు.

వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.

బెన్సు అండు కంపెని లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవర్ణి

అంతిమార్థపు కర్తవ్యములను జరిపించువాడ్యులకు వీటినుకంటే మరే మార్గములే లేవు. మరేమార్గము, మర్మము, గండమాలును వుండవు, ప్రాంతదోషముల అన్ని విధములనుగ గలదు. కర్మగోగములను పోగొట్టుదు.

మిక్కిలి శత్రువంతమైన రక్తకుబ్ధకారిణి (28)

జనాదుషసార్వకర్మి గణ నిచ్చుట నిష్ఫలమునను, సమాజమైనను మధ్యకర్మము అన్నివిధములైన దోషములను నివార్చును. శీతమునకుటో హిమనీవోమధునను, మలబద్ధమును శాస్త్రబంధమును నివర్చును పోగొట్టి రక్తమును కర్మజరమును. శీతరాశిగ్రహమును గలగ జేయును. 16 గోదావరి కంటేమట 4 గోదావరి బుడ్డిలో అచ్చులను.

ప్రైవేటు:- పి. డి. సావంత్, 144, మననవాడి, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము. చక్కని డబ్బితో పహా సీసా 1-కి రూ 0.8-0

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బొగొట్టును వార్షపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు, కయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము అన్నివిధముల గుణమును కలిగించును. నువాసన కలిగి యుండును.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తిరుబట్టిబి మదరాసు